

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง “แผนการพัฒนาการให้บริการเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของโรงแรมที่พักสีเขียว ในเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ประเทศไทย Green Hospitality Development Plan of Tourists' Residence in Koh Samet, Rayong Province, Thailand”

ส่วนที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ

คณะผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยได้นำเสนอตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. การตลาดเพื่อโลกสีเขียว (Green marketing) และโรงแรม/ที่พักสีเขียว (Green hotel/resident)
2. ทักษะคติ (Attitudes)
3. บรรทัดฐานส่วนตัว (Subjective norms)
4. จิตสำนึกของผู้บริโภคในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (Consumer environmental consciousness) และลักษณะของผู้บริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (The profile of green consumer)
5. ค่านิยมของนักท่องเที่ยว (Tourists' value)
6. ความคุ้มค่าที่รับรู้ต่อโรงแรม/ที่พักสีเขียว (Perceived value toward green hotel/resident)
7. การสนับสนุนสิ่งแวดล้อม (Environmental support)
8. การรับรู้ต่อความสามารถทางการแข่งขันอย่างยั่งยืน
9. พฤติกรรมนักท่องเที่ยว พฤติกรรมการใช้บริการ และทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์
10. การแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการตัดสินใจโดยใช้หลักเหตุผล
11. การท่องเที่ยวในเกาะเสม็ด
12. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การตลาดเพื่อโลกสีเขียว (Green marketing) และโรงแรม/ที่พักสีเขียว (Green hotel/resident)

การตลาดเพื่อโลกสีเขียว (Green marketing) มิงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้

Kalafatis et al. (1999) ได้ทำวิจัยเรื่อง การตลาดเพื่อโลกสีเขียว (Green marketing) และทฤษฎีการวางแผนพฤติกรรมของ Ajzen's theory of planned behavior (TPB) ได้มีการสำรวจตลาดที่แตกต่างกันถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจซื้อผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของผู้บริโภค ทฤษฎีได้กำหนดโครงร่างงานของงานวิจัยและความเหมาะสมของทฤษฎีนี้ โดยมีการทดสอบใน 2 ประเทศคือ อังกฤษ และกรีซ แม้ว่าผลลัพธ์จะเป็นการให้การสนับสนุนโมเดลนี้ สามารถอธิบายถึงความตั้งใจซื้อของทั้งสองประเทศโดยชี้ว่าทฤษฎีนี้จะมีความเหมาะสมมากขึ้นโดยมีรูปแบบพฤติกรรมที่กำหนดไว้ ซึ่งผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับพฤติกรรมด้านศีลธรรม (Moral behaviour) และชี้ถึงคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจใช้บริการของผู้บริโภคในประเทศอังกฤษมากกว่าผู้บริโภคในประเทศกรีซ โดยเขาได้สำรวจถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจซื้อ (Intention to buy) ของผู้บริโภคที่จะซื้อผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เขาพบว่าชาวอังกฤษเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมมากกว่าชาวกรีก กล่าวคือ ชาวอังกฤษมีทัศนคติต่อสิ่งแวดล้อมที่สามารถส่งผลต่อความตั้งใจใช้บริการได้มากกว่าชาวกรีก และเขาพบว่าผลิตภัณฑ์สีเขียวเป็นปัจจัยที่ช่วยในการตัดสินใจโดยเฉพาะบางกลุ่มลูกค้า ซึ่งพร้อมที่จะจ่ายเงินในเรื่องนี้โดยไม่คำนึงถึงราคา แต่อย่างไรก็ตามลูกค้าบางกลุ่มต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าของราคาด้วย

Cobanoglu (2008, p. 6) จากนิตยสารเทคโนโลยีการให้บริการซึ่งได้สำรวจถึงความสำคัญของปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมสีเขียวในการเลือกโรงแรม โดยการสำรวจถึงทัศนคติของผู้บริโภค โดยการสำรวจถึงสิ่งที่ผู้บริโภครู้สึกเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สีเขียวซึ่งก็คือโรงแรมสีเขียว (Green hotel) ว่าผู้บริโภคเต็มใจที่จะจ่ายเงินเพื่อสิ่งแวดล้อมสีเขียวหรือไม่ เขาพบว่า ลูกค้าเห็นความคุ้มค่าของการจ่ายเงินในโรงแรมและผู้มาเยือนโรงแรมเต็มใจที่จะจ่ายเงินโดยถือเกณฑ์การทำงานด้านสิ่งแวดล้อมของโรงแรม จากการศึกษาของผู้วิจัย พบว่า ผู้บริโภคตามโรงแรมที่มีศักยภาพในเรื่องนี้ มีความพอใจต่อสิ่งแวดล้อมสีเขียว ลูกค้าชี้ว่าเขาชอบโรงแรมที่มีพื้นที่สีเขียว และก็จะต้องมีหน่วยงานที่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่จะต้องมีความรับผิดชอบในการบริหารสิ่งแวดล้อมด้วย

โดยสรุปบทความนี้ชี้ถึงความสำคัญของโรงแรมสีเขียว โดยโรงแรมจะต้องมีการสื่อสารถึงขั้นตอนและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมสีเขียว ซึ่งจะเป็นการสนับสนุนโดยผู้มาพัก ซึ่งมีแรงกระตุ้นที่ทำให้เกิดการยอมรับนโยบายพื้นที่สีเขียวจากผู้บริโภค และผู้มาพักโรงแรมให้

การสนับสนุนการใส่ใจสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ในอุตสาหกรรมโรงแรมจะต้องมีการปฏิบัติการในนโยบายพื้นที่สีเขียวในอุตสาหกรรมโรงแรมนั้น ตลอดจนงานวิจัยนี้ชี้ถึงความสำคัญของนโยบายโรงแรมสีเขียวในอุตสาหกรรมโรงแรมซึ่งใช้เป็นแนวทางที่จะจูงใจลูกค้าให้มาพักโดยเฉพาะลูกค้าเฉพาะกลุ่มที่มีการยอมรับโรงแรมสีเขียวโดยไม่คำนึงถึงราคา

Martin (1996, p. 3) ได้ประเมินความเหมาะสมขององค์การในเรื่องพื้นที่ภายในองค์การเพื่อประเมิน เขาได้ริเริ่มทฤษฎีนิเวศวิทยาในองค์การ (Organizational ecology theories) ซึ่งงานวิจัยนี้เพื่อทดสอบงานอุตสาหกรรมในโรงพยาบาลของแคลิฟอร์เนียในปี 1980-90 การวิเคราะห์ได้สำรวจความสัมพันธ์ระหว่างคุณสมบัติขององค์การ (อายุ ขนาด ภารกิจและขอบเขตของโรงพยาบาล) ซึ่งมีความสัมพันธ์กับขีดความสามารถมีการประยุกต์ใช้ทั้งทฤษฎีนิเวศวิทยา (Ecological) และทฤษฎีการบริหารเชิงกลยุทธ์ โดยไปใช้ในการกำหนดกลยุทธ์ ผลงานวิจัยนี้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างระบบนิเวศวิทยาในองค์การกับการบริหารเชิงยุทธ์

Eichhorst (2005, p. 5) ได้วิเคราะห์ความคาดหวังต่ออุตสาหกรรมการให้บริการในทรรณะของนักศึกษาโปรแกรมการบริหารการให้บริการและการท่องเที่ยว ผลการวิจัยพบว่ามีความคาดหวังของผู้เป็นเจ้าของธุรกิจให้บริการและผู้จัดการซึ่งให้ความสำคัญในเรื่องของการให้ความรู้ การศึกษา ความรู้ทั่วไป ธุรกิจทั่วไป ทักษะเฉพาะเรื่องของอุตสาหกรรม ตลอดจนสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ลักษณะงานในห้องเรียนและพบว่าทักษะ 10 ประการที่จำเป็นต้องมีการส่งมอบบริการก็คือ (1) คุณภาพการให้บริการลูกค้า (2) การแก้ปัญหา (3) ทักษะระหว่างบุคคล (4) สุขภาพที่ดี (5) การจูงใจพนักงาน (6) จริยธรรม (7) ความสัมพันธ์ระหว่างพนักงาน (8) การบริหารและการธำรงรักษาลักษณะทางกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ (9) การวางแผนและการปฏิบัติการฝึกอบรม (10) การบริหารสำนักงานส่วนหน้า ทักษะเหล่านี้เน้นการส่งมอบคุณภาพการให้บริการลูกค้า ทักษะระหว่างบุคคล สิ่งจูงใจพนักงาน การบริหารงานแม่บ้านและประเด็นอุตสาหกรรมและแนวโน้มต่างๆ ทักษะนี้มีการทดสอบการเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมในห้องเรียนมีการใช้ทักษะคอมพิวเตอร์ กฎหมายการให้บริการ ทักษะการเขียน การบัญชี การวางแผนโภชนาการและอาหาร การพูดในที่ประชุม ผลการวิจัยในเรื่องนี้จะชี้ถึงความสำคัญของการบริหารและการธำรงรักษาลักษณะทางกายภาพ สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญในการส่งมอบบริการให้ลูกค้า

Kenneth (2001, p. 7) อธิบายทฤษฎีและการปฏิบัติถึงวิธีการสร้างคุณค่าเชิงสถานการณ์ [Contingent valuation method (CVM)] ในสหรัฐอเมริกา ในประเทศที่กำลังพัฒนาเป็นการสร้างคุณค่าของความชอบพอต่อสิ่งแวดล้อม (Valuing environmental preferences) เขา

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	
ห้องสมุดงานวิจัย	
วันที่.....	31 ต.ค. 2555
เลขทะเบียน.....	250352
เลขเรียกหนังสือ.....	

ได้วิจัยว่าวิธีการสร้างคุณค่าเชิงสถานการณ์ ซึ่งได้ถามบุคคลที่เต็มใจที่จะจ่ายเพื่อซื้อสินค้าที่มีคุณสมบัติที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยเต็มใจที่จะซื้อและใช้สินค้านั้น CVM มีการควบคุมการประเมินถึงอันตรายของสิ่งแวดล้อมและยังขึ้นอยู่กับกรอบการอภิปรายต่างๆ โดยเฉพาะการอภิปรายในเรื่องนี้ซึ่งเป็นเอกสารเกี่ยวกับเรื่องนี้ทั้งการศึกษา Exxon Valdex มีการวิพากษ์วิจารณ์ถึงเรื่องนี้ตลอดจนมีการสำรวจสภาพแวดล้อมให้ความสำคัญสภาพแวดล้อม โดยต้องพยายามสร้างคุณค่าที่เกิดจากความชอบต่อสิ่งแวดล้อมและชี้ถึงอันตรายจากสิ่งแวดล้อมด้วย

2. ทักษะคติ (Attitudes)

ประกอบด้วย ความเชื่อถือด้านพฤติกรรม (Behavioral beliefs) มีผลต่อทัศนคติด้านพฤติกรรม (Attitude toward the behavior) มีผลต่อความตั้งใจซื้อ (Intention) และมีผลต่อพฤติกรรม (Behavior) เป็นการประเมินความรู้สึกโดยรวมของบุคคลต่อโรงแรม/รีสอร์ทในเกาะเสม็ด ซึ่งสมมติว่าได้รับอิทธิพลจาก 2 ส่วนด้วยกัน การที่จะพำนักที่โรงแรมสีเขียวนั้นก็ขึ้นอยู่กับความเชื่อถือในเรื่องพฤติกรรมและการประเมินผลลัพธ์ส่วนบุคคล ดังนี้ (1) ความเชื่อถือในพฤติกรรม (Behavioral beliefs) ก็ประกอบด้วยผลลัพธ์จากพฤติกรรม เช่น มาเที่ยวที่โรงแรมสีเขียวนี้จะมีพฤติกรรมที่ดีอย่างไร เช่น หาดทรายที่สะอาดสวยงาม มีลักษณะทรัพยากรทางธรรมชาติที่สวยงามในบริเวณที่โรงแรม เป็นต้น จากการที่มีทัศนคติเช่นนี้ก็ส่งผลต่อความตั้งใจในอนาคตและยังเกิดจากการประเมินผล ผลลัพธ์ (Outcome evaluations) เป็นการประเมินว่าถ้าเรามาท่องเที่ยวหรือพำนักที่โรงแรมสีเขียวในเกาะเสม็ดนั้น เราจะเกิดความรู้สึกอย่างไร เช่น เกิดความเพลิดเพลิน ความรื่นรมย์ การนอน การเล่นน้ำในหาดทราย รวมทั้งมีต้นไม้ต่างๆ ในบริเวณที่พักด้วย นอกจากวิวทะเลแล้วยังมีวิวที่พักด้วย เป็นต้น

ในการวัดทัศนคติเกี่ยวกับที่พักโรงแรมที่เกาะเสม็ดจะวัดในเรื่องต่างๆ 5 ประการดังนี้

2.1 ทัศนคติต่อต้นไม้/ไม้ดอก/ไม้ประดับของโรงแรม/ที่พัก ประกอบด้วย (1) ความเพียงพอ/ความเหมาะสมของต้นไม้/ไม้ดอก/ไม้ประดับ ในบริเวณภายนอกโรงแรม/ที่พัก (2) ความสวยงาม/ความเป็นระเบียบของต้นไม้/ไม้ดอก/ไม้ประดับ ภายในบริเวณโรงแรม/ที่พัก (3) ความงดงามของการตกแต่งภายในบริเวณด้วย ต้นไม้/ไม้ดอก/ไม้ประดับ (4) .ภูมิทัศน์ของโรงแรมรอบบริเวณโรงแรม/ที่พัก เช่น การจัดสวนหย่อม การตกแต่งบริเวณรอบสระน้ำ

2.2 ทัศนคติต่อการดูแลรักษาความสะอาดบริเวณชายหาดของโรงแรม/ที่พัก ประกอบด้วย (1) ความขาวสะอาดของชายหาด (2) ความใสสะอาดของน้ำทะเลบริเวณหาด (3) ทัศนียภาพของธรรมชาติบริเวณชายหาด

2.3 **ทัศนคติต่อความสะอาด/สิ่งปฏิภูล/ขยะมูลฝอย** ประกอบด้วย (1) ความสะอาดในบริเวณรอบนอกของโรงแรม/ที่พัก (2) ความสะอาด ความเป็นระเบียบ ภายในห้องพักและห้องน้ำ (3) การกำจัดขยะมูลฝอย ในบริเวณโรงแรม/ที่พัก (4) ความเพียงพอของอุปกรณ์ เช่น ถังขยะในห้องพักและบริเวณโรงแรม (5) ความสะอาดของวัสดุต่างๆ เช่น พรมเช็ดเท้า, ผ้าปูที่นอน, ผ้าเช็ดตัว, ผ้าปูที่นอน ฯลฯ

2.4 **ทัศนคติต่อการใช้น้ำในโรงแรม/ที่พัก** ประกอบด้วย (1) ความสะอาดของน้ำในโรงแรม/ที่พัก (2) ความเพียงพอ/ความสะดวกในการใช้น้ำในโรงแรม/ที่พัก

2.5 **ทัศนคติต่อพลังงาน / แสงสว่าง** ประกอบด้วย (1) ความประหยัดจากการใช้พลังงานโดยใช้แสงสว่างจากธรรมชาติ (2) ความสม่ำเสมอ/ความเพียงพอของการใช้แสงสว่าง

นอกจากนี้ อนาคตทัศนคติผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) เกี่ยวกับมาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยใช้มาตรการวัดดังนี้ (1) ค่าใช้จ่ายในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในเกาะเสม็ด ท่านคิดว่ามากไปหรือน้อยไป (2) ในด้านข้อกำหนดและการปกป้องสภาพแวดล้อม ในเกาะเสม็ด จ.ระยอง ของหน่วยงานของรัฐบาล ท่านคิดว่ามีลักษณะอย่างไร (3) การปกป้องสภาพแวดล้อมเป็นสิ่งสำคัญมาตรฐานไม่ควรสูงเกินไป และมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง โดยไม่คำนึงถึงต้นทุน (4) ผู้บริโภคโดยเฉลี่ยเต็มใจที่จะจ่ายเงินในราคาที่สูงขึ้นสำหรับผลิตภัณฑ์ที่จะทำให้มลภาวะลดต่ำลง (5) การมุ่งที่สภาพแวดล้อมไม่ได้มีอิทธิพลต่อทางเลือกผลิตภัณฑ์ที่ผู้บริโภคส่วนใหญ่ซื้อ (6) หน่วยงานของรัฐบาลควรมีความรับผิดชอบมากขึ้นโดยการออกข้อกำหนดการโฆษณาและกิจกรรมการตลาดของผู้ผลิต (7) หน่วยงานของรัฐบาลแสดงบทบาทความรับผิดชอบมากขึ้นในการออกข้อกำหนดในกิจกรรมของผู้ผลิต (8) โดยทั่วไปแล้ว ข้อกำหนดของธุรกิจจะต้องให้ความสำคัญในการควบคุมธุรกิจเพิ่มขึ้นมากกว่าส่วนราชการ (9) ส่วนราชการควรที่จะกำหนดมาตรฐานระดับต่ำด้านคุณภาพสำหรับผลิตภัณฑ์ที่ขายให้ผู้บริโภคทั้งหมด (10) การโฆษณาของผู้ผลิตเป็นแหล่งที่เชื่อถือได้ของข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพผลิตภัณฑ์ และการทำงานของผลิตภัณฑ์

นอกจากนี้ จะวัดทัศนคติเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ กับสภาพแวดล้อม โดยใช้คำถามต่อไปนี้ (1) เราจะต้องกำหนดขอบเขตจำนวนประชากรโลกในปริมาณที่เหมาะสม (2) มนุษย์ควรมีสติที่จะปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติให้เหมาะสมกับความต้องการ (3) มนุษย์จะต้องมีการแทรกแซงกับธรรมชาติ ถ้าธรรมชาติผลิตสิ่งที่เป็นอันตรายอย่างมาก (4) มนุษย์จะต้องทำให้เกิดความเชื่อมั่นว่าไม่สามารถสร้างความเชื่อถือต่อโลกได้ (5) มนุษย์มีความสับสนอย่างมากต่อสภาพแวดล้อม (6) โลกเต็มไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติที่เพียงพอ

เพียงแต่เราเรียนรู้ถึงวิธีการพัฒนาสิ่งแวดล้อมเหล่านั้น (7) พืชและสัตว์มีสิทธิเท่ากับมนุษย์ที่จะอยู่ได้ (ในโลกนี้) (8) ความสมดุลของธรรมชาติมีความเข้มแข็งเพียงพอที่จะรับมือกับผลกระทบของอุตสาหกรรมสมัยใหม่ (9) นอกจากความสารพัดพิเศษแล้วมนุษย์นั้นจะยังคงขึ้นอยู่กับกฎของธรรมชาติด้วย (10) วิกฤตการณ์ด้านนิเวศวิทยาที่กำลังเผชิญหน้ากับมนุษย์นั้นยิ่งใหญ่อย่างมาก (11) โลกเปรียบเสมือนเรือ ซึ่งมีทรัพยากรที่จำกัดอย่างมาก (12) มนุษย์ปกครองธรรมชาติที่เหลืออยู่ (13) ความสมดุลของธรรมชาติเป็นสิ่งที่ละเอียดอ่อนมากและง่ายที่จะทำให้สูญเสีย (14) สิ่งสำคัญมนุษย์จะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีที่ธรรมชาติทำงานเพื่อจะสามารถควบคุมธรรมชาติได้ (15) ถ้าปล่อยสิ่งต่างๆ ให้เป็นไปอย่างปัจจุบันก็อาจจะทำให้เกิดภัยพิบัติด้านนิเวศวิทยาได้

2.6 ทฤษฎีการวางแผนพฤติกรรมของ Ajzen's theory of planned behavior (TPB)

Ajzen (2006, pp. 1-2) ได้วิจัยในเดือนกันยายน 2002 ได้มีการปรับปรุงในเดือนมกราคม 2006 รายละเอียดโดยสรุปของทฤษฎีการวางแผนพฤติกรรม กล่าวคือ ในทฤษฎีการวางแผนพฤติกรรมนั้นมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติของมนุษย์ที่นำมาใช้งานวิจัยมี 2 ประเภทคือ

(1) ความเชื่อถือด้านพฤติกรรม (Behavioral beliefs) เป็นความเชื่อเกี่ยวกับผลลัพธ์ของพฤติกรรมและการประเมินผลลัพธ์ของพฤติกรรม

(2) ความเชื่อถือที่เป็นบรรทัดฐาน (Normative beliefs) เป็นความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังที่เป็นบรรทัดฐานจากบุคคลอื่นและแรงจูงใจจากความคาดหวังเหล่านั้นเป็นความเชื่อถือที่เป็นบรรทัดฐาน (Normative beliefs)

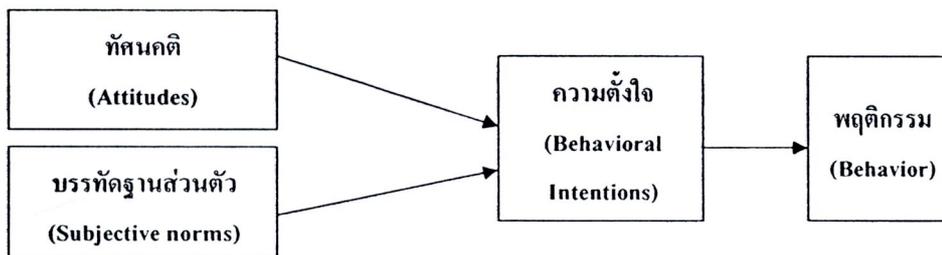
ในการเชื่อมโยงทัศนคติต่อพฤติกรรมและบรรทัดฐานส่วนบุคคลจะนำไปสู่การกำหนดความตั้งใจในพฤติกรรม (Behavioral intentions)

กฎเกณฑ์โดยทั่วไปก็คือ ถ้ามีทัศนคติที่ดีมากขึ้นและมีบรรทัดฐานส่วนตัวมากขึ้น ก็จะมีอิทธิพลต่อความตั้งใจของบุคคลที่จะมีพฤติกรรมมากขึ้น

บรรทัดฐานส่วนตัว (Subjective norms) ประกอบด้วยความเชื่อถือที่เป็นบรรทัดฐาน (Normative beliefs) มีผลต่อบรรทัดฐานส่วนตัว (Subjective norm) มีผลต่อความตั้งใจซื้อ (Intention) และมีผลต่อพฤติกรรม (Behavior)

Francis et al. (2004, pp. 7-9) ได้สรุปทฤษฎีการวางแผนพฤติกรรม (Theory of planned behavior) ทฤษฎีนี้เพื่อพยากรณ์ถึงความตั้งใจที่จะทำบางสิ่งที่เป็นต้องทราบ ซึ่งได้นำมาใช้เรื่องนี้ ดังนี้ (1) บุคคลมีความชอบต่อการทำสิ่งนั้นหรือไม่ในประเด็นนี้เป็นการวัดทัศนคติ (Attitude) (2) บุคคลรู้สึกต่อแรงกดดันด้านสังคมที่จะทำสิ่งนั้นอย่างไรเป็นบรรทัดฐานส่วนตัว (Subjective norm) เขาได้เสนอโมเดลที่เกี่ยวกับการทำงานของมนุษย์ซึ่งพยากรณ์การเกิดขึ้นของ

พฤติกรรม โมเดลนี้มีการดัดแปลงที่เสนอตัวแปร 2 ประการเพื่อพิจารณาความตั้งใจในพฤติกรรมอย่าง โดยอย่างหนึ่งความตั้งใจจะนำไปสู่พฤติกรรมดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 The Theory of Planned Behavior (Ajzen, 1991)

จากผลการวิจัยในส่วนนี้สามารถกำหนดสมมติฐานการวิจัยได้ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 2.1, 3.1 :	ทัศนคติต่อสิ่งแวดล้อมของโรงแรม/ที่พักสีเขียว มีผลต่อความตั้งใจใช้บริการ และพฤติกรรมการใช้บริการของโรงแรม/ที่พักสีเขียวของนักท่องเที่ยวในเกาะเสม็ดจังหวัดระยอง
สมมติฐานข้อที่ 2.3, 3.3 :	บรรทัดฐานของสังคม มีผลต่อความตั้งใจใช้บริการและพฤติกรรมการใช้บริการของโรงแรม/ที่พักสีเขียวของนักท่องเที่ยวในเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง
สมมติฐานข้อที่ 3.9 :	ความตั้งใจใช้บริการของนักท่องเที่ยวต่อโรงแรม/ที่พักสีเขียว มีผลต่อพฤติกรรมการใช้บริการ

3. บรรทัดฐานส่วนตัว (Subjective norms) /บรรทัดฐานของสังคม

เป็นความเชื่อถือเป็นบรรทัดฐานและสิ่งจูงใจที่จะทำตาม ประกอบด้วยความเชื่อถือเป็นบรรทัดฐาน (Normative beliefs) และมีผลต่อบรรทัดฐานส่วนตัว (Subjective norm) ซึ่งทั้ง 2 ประการนี้มีผลต่อความตั้งใจซื้อ (Intention) และมีผลต่อพฤติกรรมการซื้อ (Behavior)

บรรทัดฐานส่วนตัวจะเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เป็นบรรทัดฐานของนักท่องเที่ยว ซึ่งมีการประเมินส่วนตัวของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับความกดดันทางด้านสังคมที่จะปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อพฤติกรรมที่เป็นเป้าหมายของเขา บรรทัดฐานส่วนตัวมี 2 ส่วนคือ (1) ความเชื่อถือเป็นบรรทัดฐาน (Normative beliefs) เกี่ยวกับของบุคคล ตัวอย่างเช่น ถ้าเราพักผ่อนในโรงแรมแห่งนี้ เราก็จะถือว่าการพักผ่อนมีอากาศที่บริสุทธิ์หายใจ และมีความปลอดภัยปราศจากโรคร้ายในขณะที่พำนักอยู่ในโรงแรม/ที่พักสีเขียว นั้น เช่น เกี่ยวกับเรื่องแบบสอบถาม ท่านรู้สึกว่าคุณคิดว่ากดดันที่จะพักใน

โรงแรมที่ร้อนอบอ้าว แออัด และก็ไม่มีพื้นที่สีเขียวเลย เป็นต้น (2) สิ่งจูงใจที่จะปฏิบัติตาม (Motivation to comply) ก็คือว่ามีแรงจูงใจที่จะให้ปฏิบัติเช่นนั้น ในกรณีโรงแรมที่พักสีเขียวก็จะทำให้สุขภาพดีตลอดทั้งวันและคืน ซึ่งถือว่าเป็นการพักผ่อนอย่างแท้จริง ส่งผลให้สุขภาพกายดี สุขภาพจิตก็ดี เป็นต้น

บรรทัดฐานส่วนตัวยังขึ้นกับอิทธิพลของ สังคม เพื่อน คนรู้จัก ครอบครัว ญาติ ซึ่งเห็นว่าควรมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างๆ ต่อไปนี้หรือไม่ (1) ปลูกป่าถาวร/ปลูกป่าชายเลน/การดูแลรักษาป่า/การไม่ตัดไม้ทำลายป่า (2) การปลูกไม้ดอก/ไม้ประดับ/ไม้ยืนต้น ในบ้านเรือนของท่าน (3) การรักษาความสะอาด/ช่วยกันลดมลภาวะโดยไม่ทิ้งขยะ /ช่วยกันเก็บขยะ (4) การแยกขยะมูลฝอย เช่น แยกขยะเปียก ขยะรีไซเคิล ขยะที่เป็นพิษออกจากกันก่อนนำไปทิ้ง (5) การลดมลภาวะทางน้ำ การไม่ปล่อยของเสียและขยะลงในแม่น้ำลำคลอง ช่วยกันรักษาต้นน้ำลำธาร/การไม่ใช้สารพิษรดต้นไม้ (6) การลดมลภาวะทางอากาศ/การไม่ปล่อยควันพิษจากท่อไอเสียรถยนต์/การไม่ปล่อยแก๊สพิษจากโรงงาน

4. จิตสำนึกของผู้บริโภคในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (Consumer environmental consciousness) และลักษณะของผู้บริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (The profile of green consumer)

4.1 จิตสำนึกของผู้บริโภคในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (Consumer environmental consciousness) Kalafatis et al. (1999) การตลาดเพื่อโลกสีเขียวเป็นสาขาที่มีความสำคัญมากในปัจจุบันนี้ มีการวิเคราะห์โดยนักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (Environmentalists) ซึ่งกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจะต้องมีการนำไปใช้ประโยชน์โดยการประชาสัมพันธ์ข่าวสารการตลาดเพื่อโลกสีเขียว เขาได้รายงานว่ามีผลิตภัณฑ์เพื่อโลกสีเขียวมีความล้มเหลวที่จะบรรลุความสำเร็จในการตลาด เพราะ (1) ผู้บริโภคไม่ไว้วางใจต่อค่าใช้จ่ายต่อสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้น (2) ผู้บริโภคไม่เต็มใจที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การซื้อของเขา (3) มีผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำต่อพฤติกรรม การซื้อ (4) ผู้บริโภครับรู้ความแตกต่างทางด้านราคา ระหว่างผลิตภัณฑ์สีเขียวและผลิตภัณฑ์อื่น ซึ่งในประเด็นนี้ก็คือ ผู้บริโภคเห็นว่าผลิตภัณฑ์สีเขียวมีราคาแพงกว่าผลิตภัณฑ์ทั่วไป

4.2 ลักษณะของผู้บริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (The profile of green consumer) Finisterral & Mario Linos (1980) ได้วิจัยเกี่ยวกับลักษณะของผู้บริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมงานวิจัยของเขาจะเกี่ยวข้องกับ (1) ความรู้และความเข้าใจในการรักษาสิ่งแวดล้อม (2) การสนับสนุนให้นำบรรจุภัณฑ์กลับมาใช้ซ้ำ เพื่อช่วยแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม (3) การตอบสนองของผู้บริโภคต่อการโฆษณา บรรจุภัณฑ์ และป้ายโฆษณาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (4)

การยอมรับค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้นเมื่อต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (5) พฤติกรรมการเลือกซื้อสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของผู้บริโภค โดยจำแนกออกตามลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา

Brown & Wahlers (1998) ได้วิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับผู้บริโภคที่ห่วงใยสิ่งแวดล้อม (The environmentally concerned consumer) ได้วิเคราะห์ลักษณะของผู้บริโภค ความพยายามของผู้บริโภคต่อสิ่งแวดล้อม อุปสรรคในการชักจูงผู้บริโภค และพฤติกรรมการซื้อสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พบว่าความพยายามของผู้บริโภคต่อสิ่งแวดล้อม และอุปสรรคในการชักจูงผู้บริโภค มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Buying behavior toward green product)

จากผลการวิจัยในส่วนนี้ นำมาใช้ในการกำหนดสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 2.2, 3.2 : ทศคนติดต่อโครงร่างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของโรงแรมที่พักสีเขียว มีผลต่อความตั้งใจใช้บริการและพฤติกรรมการใช้บริการ
สมมติฐานข้อที่ 2.4, 3.4 : จิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีผลต่อความตั้งใจใช้บริการและพฤติกรรมการใช้บริการ

4.3 โรงแรมที่พักสีเขียวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green hotel/resident) มีมาตรฐานการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในการดำเนินธุรกิจโรงแรม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตรวจสอบบริการของโรงแรมเพื่อกำหนดว่าเป็นมาตรฐานของโรงแรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยให้มาตรฐานเป็นโรงแรมใบไม้เขียวแห่งอาเซียน (Green Leaf Standard for ASEAN) โดยมีหมวดต่างๆ ดังนี้ หมวดที่ 1 นโยบายและมาตรการด้านสิ่งแวดล้อม หมวดที่ 2 การจัดการของเสีย หมวดที่ 3 ประสิทธิภาพการใช้พลังงานและน้ำ หมวดที่ 4 การจัดซื้อ หมวดที่ 5 คุณภาพอากาศภายในอาคาร หมวดที่ 6 มลพิษทางอากาศ หมวดที่ 7 มลพิษทางเสียง หมวดที่ 8 คุณภาพน้ำ หมวดที่ 9 การเก็บรักษา ใช้ และจัดการเชื้อเพลิง แก๊ส และสารพิษ หมวดที่ 10 ผลกระทบต่อระบบนิเวศ หมวดที่ 11 การมีส่วนร่วมกับชุมชนและองค์กรท้องถิ่น (มูลนิธิใบไม้สีเขียว, <http://www.greenleafthai.org.th>)

มาตรฐาน 10 หมวดนี้ ได้นำมาใช้ในการงานวิจัยเรื่องนี้ ในการจัดการโรงแรมสีเขียว ดังนี้ (1) นโยบายและมาตรการด้านสิ่งแวดล้อม และผลกระทบต่อระบบนิเวศ (2) คุณภาพน้ำ ประสิทธิภาพการใช้พลังงานและน้ำ (3) การจัดการของเสีย /ขยะมูลฝอย การเก็บรักษา ใช้ และ

จัดการเชื้อเพลิง แก๊ส และสารพิษ (4) คุณภาพอากาศภายในอาคาร มลพิษทางอากาศและมลพิษทางเสียง (5) การมีส่วนร่วมกับชุมชนและองค์กรท้องถิ่น

5. ค่านิยมของนักท่องเที่ยว (Tourists' value)

ค่านิยม (Value) หมายถึง ความนิยมในสิ่งของหรือบุคคลหรือความคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ค่านิยมอาจจะจัดประเภทตามลักษณะของค่านิยมเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ (Solomon, 2009, pp. 177-178)

1. ค่านิยมในจุดหมายปลายทางของชีวิต (Terminal values) หมายถึง เป้าหมายซึ่งบุคคลต้องการที่จะประสบความสำเร็จระหว่างช่วงเวลาของชีวิต ในงานวิจัยเรื่องนี้จะเกี่ยวข้องกับ การวัดค่านิยมในเรื่องต่างๆ ต่อไปนี้มีอย่างน้อยเพียงใด (1) ความต้องการความสุขในชีวิต (2) ความต้องการความปลอดภัยในชีวิต (3) ความต้องการความสะอาดสบายในชีวิต (4) ความต้องการให้ประเทศไทย/โลกมีความสุขงาม (5) ความต้องการให้ประเทศไทย/โลกมีความปลอดภัย/สงบ

2. ค่านิยมเกี่ยวกับเครื่องมือช่วยทำให้เกิดพฤติกรรม (Instrumental values) หมายถึง วิธีการที่จะนำไปสู่ความสำเร็จหรือค่านิยมปลายทางของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ในงานวิจัยเรื่องนี้จะเกี่ยวข้องกับ การวัดค่านิยมในเรื่องต่างๆ ต่อไปนี้มีอย่างน้อยเพียงใด (6) ความต้องการความสะอาด/ความประณีต (7) การให้ความช่วยเหลือคนอื่น (8) จินตนาการ/ความคิดสร้างสรรค์ (9) ความมีวินัยในตนเอง

จากแนวคิดด้านค่านิยม สามารถกำหนดสามารถกำหนดสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 2.5, 3.5 : ค่านิยมในการดำเนินชีวิตมีผลต่อความตั้งใจใช้บริการและพฤติกรรม
การใช้บริการโรงแรมที่พักสีเขียว ในเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง

6. ความคุ้มค่าที่รับรู้ต่อโรงแรม/ที่พักสีเขียว (Perceived value toward green hotel/resident)

เป็นความคุ้มค่าที่นักท่องเที่ยวรับรู้จากการใช้บริการที่เกาะเสม็ด จ.ระยอง มีนักวิจัยหลายท่านได้สรุปผลเกี่ยวกับความคุ้มค่าที่รับรู้ไว้ดังนี้

Zeithaml (1988, pp. 14) ได้ให้คำจำกัดความของความคุ้มค่าที่รับรู้ว่าเป็นการประเมินด้านอรรถประโยชน์ของผลิตภัณฑ์ซึ่งจะขึ้นอยู่กับ การรับรู้ว่าจะอะไรคือ สิ่งที่ได้รับและอะไรคือสิ่งที่ต้องให้ (จ่ายไป) จากความหมายดังกล่าว สามารถระบุได้เป็น 4 แนวทาง คือ (1) ความคุ้มค่าคือ ราคาต่ำ (Value is low price) (2) ความคุ้มค่าคือ สิ่งที่บุคคลต้องการใน

การผลิตภัณฑ์ (Value is whatever one wants in a product) (3) ความคุ้มค่าคือ คุณภาพซึ่งผู้บริโภคได้รับสำหรับราคาที่จ่ายไป (Value is the quality that the consumer receives for the price paid) และ (4) ความคุ้มค่า คือ สิ่งที่ผู้บริโภคได้รับ (คุณภาพ) สำหรับสิ่งที่เขาจ่ายไป (ราคา) [value is what the consumer gets (quality) for what they give (price)] งานวิจัยส่วนใหญ่ด้านการท่องเที่ยวจะมุ่งที่ความหมายที่ 4 ของความคุ้มค่า (Petrick & Backman, 2001) คำจำกัดความโดยสรุป ความคุ้มค่าที่รับรู้ ก็คือ ผลลัพธ์ (Result) หรือผลประโยชน์ (Benefits) ที่ลูกค้าได้รับที่สัมพันธ์กับต้นทุนทั้งหมด (ซึ่งรวมถึงราคาที่จ่ายไปบวกด้วยต้นทุนอื่นๆ ในการซื้อ) (Woodruff, 1997) นโยบายการกำหนดราคาสำหรับตราสินค้าสามารถสร้างความสัมพันธ์ในจิตใจลูกค้า ผู้บริโภคมักจะจัดลำดับตราสินค้าตามราคาในรายการสินค้า ราคาที่สูงจะได้รับการพิจารณาว่า เป็นตราที่มีความคุ้มค่าที่วัดจากความมีประโยชน์ (Aaker, 1996)

การสร้างความคุ้มค่าที่รับรู้ช่วยเพิ่มความสามารถทางการแข่งขัน (Parasuraman, 1997) และเป็นตัวชี้ที่สำคัญที่สุดของความตั้งใจซื้อซ้ำ (Oh, 2000) ผลงานวิจัยเสนอแนะว่า ความคุ้มค่าที่รับรู้จะเป็นเครื่องชี้วัดความตั้งใจซื้อซ้ำได้ดีกว่าความพึงพอใจหรือคุณภาพ (Cronin, Brady & Hult, 2000) ความคุ้มค่าที่รับรู้รวมถึงพฤติกรรมในอดีตและความพึงพอใจ ถูกพบว่าเป็นตัวชี้ในการเข้าถึงความตั้งใจที่จะมาเที่ยวซ้ำ (Petrick, Morais & Norman, 2001) งานวิจัยของ Bolton & Drew (1991) ได้แสดงให้เห็นว่าความคุ้มค่าที่รับรู้มีผลต่อความตั้งใจซื้อในอนาคต

ในการวัดความคุ้มค่าด้านเศรษฐกิจ (Economic value) ของงานวิจัยเรื่องนี้จะเกี่ยวข้องกับ (1) ความเหมาะสมของราคาและค่าใช้จ่ายในการพำนักในโรงแรม/ที่พักสีเขียว (2) ความคุ้มค่าจากการใช้เวลาในการพำนักในโรงแรม/ที่พักสีเขียว (3) ความคุ้มค่าจากการใช้ความพยายามในการตัดสินใจเกี่ยวกับการพำนักในโรงแรม/ที่พักสีเขียว (4) ความคุ้มค่าโดยการประเมินประสบการณ์โดยรวมในการพำนักในโรงแรม/ที่พักสีเขียว ดังนั้นจากแนวคิดด้านคุณค่าและความคุ้มค่าจึงสามารถกำหนดสมมติฐานไว้ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 2.6, 3.6 : ความคุ้มค่าที่รับรู้ต่อโรงแรม/ที่พักสีเขียว มีผลต่อความตั้งใจใช้บริการ และพฤติกรรมการใช้บริการโรงแรม/ที่พักสีเขียว ในเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง

7. การสนับสนุนสิ่งแวดล้อม (Environmental support)

เป็นการวัดความคิดเห็นว่ามีการสนับสนุนสิ่งแวดล้อมมากน้อยเพียงไรในงานวิจัยเรื่องนี้ จะเกี่ยวข้องกับการวัดความเห็นด้วย/ไม่เห็นด้วยเกี่ยวกับการสนับสนุนสิ่งแวดล้อมโดยใช้คำถามต่อไปนี้ (1) สิ่งแวดล้อมที่ดีจึงจะทำให้มนุษย์อยู่รอดได้ (2) ในปัจจุบันนี้มนุษย์ใช้สิ่งแวดล้อมที่ผิดพลาดอย่างมาก (3) โลกนี้มีทรัพยากรที่จำกัด ถ้าใช้ไม่ระมัดระวังอาจขาดแคลนได้ แล้วมนุษย์ก็จะเดือดร้อน (4) ในปัจจุบันควรจำกัดอุตสาหกรรมในชุมชน เพราะเป็นสาเหตุทำให้เกิดมลภาวะ (5) มนุษย์ควรสร้างสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ให้เข้ากับความต้องการของเขา เช่น การปลูกป่า การลดมลพิษ (6) ชีวิตมนุษย์ต้องพึ่งพาอาศัยธรรมชาติ (7) เราต้องควบคุมความเติบโตของอุตสาหกรรมเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมที่มีเอาไว้ (8) เราต้องควบคุมจำนวนประชากรโลกให้มีความสมดุลให้เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ (9) ควรรักษาความสมดุลของธรรมชาติให้เกิดความเหมาะสมมนุษย์จึงจะอยู่รอดได้ (10) มนุษย์สามารถสร้าง/พัฒนา/ปรับปรุงธรรมชาติให้เหมาะสมกับความต้องการของตนเอง กลุ่มผู้บริโภคที่สนับสนุนสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ก็จะมีความตั้งใจซื้อ และพฤติกรรมกรซื้อโรงแรมที่พักสีเขียวมากขึ้น จึงสามารถกำหนดสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 2.7, 3.7: การสนับสนุนสิ่งแวดล้อม มีผลต่อความตั้งใจใช้บริการและพฤติกรรมกรใช้บริการโรงแรมที่พักสีเขียว ในเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง

8. การรับรู้ต่อความสามารถทางการแข่งขันอย่างยั่งยืน

การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism)

หลักการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (The principle of the development of sustainable tourism) มีดังนี้

1. ด้านเศรษฐกิจ (Economic) ประกอบด้วย การพัฒนาการบริการ อุตสาหกรรมเกษตรกรรม ประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร

2. ด้านสภาพแวดล้อม (Environmental) ประกอบด้วย การรักษาความแตกต่างด้านชีววิทยา การควบคุมทรัพยากรธรรมชาติ การคงไว้ของระบบนิเวศวิทยา และประสิทธิผลของการควบคุมสภาพแวดล้อม

3. ด้านสังคม (Social) ประกอบด้วย ความเป็นหน่วยเดียวระหว่างความแตกต่าง Generations และคุณภาพสังคม ความยั่งยืนของประชากร ความเป็นประชาธิปไตย การรักษาความโดดเด่นด้านวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์

4. ทศณะสถาบัน (Institutional dimension)

จากหลักการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สามารถกำหนดสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 2.8, 3.8: การรับรู้ต่อความสามารถทางการแข่งขันอย่างยั่งยืน มีผลต่อความตั้งใจใช้บริการและพฤติกรรมการใช้บริการโรงแรมที่พักสีเขียว ในเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง

9. พฤติกรรมนักท่องเที่ยว พฤติกรรมการใช้บริการ และทัศนคติแรงจูงใจของมาสโลว์

พฤติกรรม (Behavior) ในที่นี้เป็นพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่จะมาใช้บริการในที่พักโรงแรมสีเขียวในเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ซึ่งเป็นพฤติกรรมการตัดสินใจและการกระทำของผู้บริโภคที่เกี่ยวข้องกับการซื้อและการใช้สินค้าและบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจของเขา (Solomon, 2009, p. 33) กล่าวคือ กระบวนการตัดสินใจและลักษณะกิจกรรมของแต่ละบุคคลเมื่อทำการประเมินผล (Evaluating) การได้รับ (Obtaining) การใช้ (Using) และการดำเนินการภายหลังการบริโภค (Disposing) สินค้าและบริการ (Blackwell, Miniard & Engel, 2006, p. 735) ในการวัดพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวจะเกี่ยวข้องกับคำถามต่อไปนี้ ใครคือลูกค้า (Who?) ผู้บริโภคซื้ออะไร (What?) ทำไมจึงซื้อ (Why?) ซื้ออย่างไร (How?) ซื้อเมื่อไร (When?) ซื้อที่ไหน (Where?) ซื้อและใช้บ่อยครั้งเพียงใด (How often?) รวมทั้งศึกษาว่าใครมีอิทธิพลต่อการซื้อด้วย (Who?) (Schiffman & Kanuk, 2007, p. G-3)

ในงานวิจัยเรื่องนี้จะเน้นพฤติกรรมนักท่องเที่ยวด้านกิจกรรมที่ทำระหว่างการท่องเที่ยวเกาะเสม็ด ปัญหาและข้อเสนอแนะระหว่างท่องเที่ยวเกาะเสม็ด ตลอดจนพฤติกรรมภายหลังการใช้บริการ ดังนี้

ความตั้งใจ (Intentions) เป็นความตั้งใจของนักท่องเที่ยวที่พักโรงแรมที่เป็นพื้นที่สีเขียว ความตั้งใจนี้เป็นความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจซื้อและพฤติกรรม ส่งผลต่อพฤติกรรม ตัวอย่างสมมติว่าเรามีความตั้งใจว่าจะไปท่องเที่ยวที่โรงแรมที่พักแห่งหนึ่งและในไม่ช้าไม่นานเราก็จะมีพฤติกรรมนั้น และมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่ส่งผลต่อความตั้งใจประกอบด้วย ทัศนคติ บรรทัดฐานส่วนตัว การควบคุมพฤติกรรมที่รับรู้ ความตั้งใจจะประกอบด้วย (1) การสื่อสารโดยการบอกต่อ (Word of mouth) (2) ความไม่อ่อนไหวต่อราคา (Price insensitivity) (3) การไม่เปลี่ยนแปลงการใช้บริการ (Resistance to change) (4) การใช้บริการซ้ำ (Repeat Purchase) ดังนี้

1. การสื่อสารโดยการบอกต่อ (Word of mouth communication) เป็นการสื่อสารภายหลังการซื้อโดยลูกค้า โดยระบุถึงทัศนคติต่อผลิตภัณฑ์หรือบริการ ซึ่งการบอกต่ออาจจะเป็น

เชิงบวกหรือเชิงลบก็ได้ แต่ในงานวิจัยเรื่องนี้เป็นการบอกต่อเชิงบวก (Positive word-of-mouth) ซึ่งหมายถึง การสื่อสารโดยลูกค้าภายหลังการซื้ออย่างตั้งใจ การสื่อสารในการบอกต่อในแง่ดีนั้นเกิดขึ้นเมื่อลูกค้ามีความรู้สึกที่ดีจากประสบการณ์หรือการปฏิบัติ จึงให้การสนับสนุนบริษัท (Westbrook, 1987) ซึ่งในงานวิจัยเรื่องนี้ ประกอบด้วย (1) การแนะนำโรงแรม/ที่พักแห่งนี้ที่เกาะเสม็ดให้กับเพื่อน (2) การเสนอแนะโรงแรม/ที่พักแห่งนี้ที่เกาะเสม็ดให้กับบุคคลที่ต้องการไปท่องเที่ยวทางทะเล (3) การเล่าเรื่องดีๆ เกี่ยวกับโรงแรม/ที่พักแห่งนี้ที่เกาะเสม็ดให้กับบุคคลอื่นฟัง (Zillifro, 2004)

2. ความไม่อ่อนไหวต่อราคา (Price insensitivity) เป็นการยืนยันที่จะใช้บริการที่โรงแรม/ที่พักในเกาะเสม็ดแห่งเดิมอีกแม้ว่าราคาค่าบริการจะสูงขึ้นก็ตามซึ่งในงานวิจัยเรื่องนี้ประกอบด้วยคำถามต่อไปนี้ (1) ถ้าโรงแรม / ที่พักแห่งนี้ขึ้นราคาท่านจะยังคงใช้บริการที่โรงแรม / ที่พักแห่งนี้หรือไม่ (2) ถ้าโรงแรม / ที่พักอื่นที่มีมาตรฐานใกล้เคียงกันลดราคาลง ท่านจะยังคงใช้บริการที่โรงแรม / ที่พักแห่งนี้หรือไม่

3. การไม่เปลี่ยนแปลงการให้บริการ (Resistance to change) เป็นการยืนยัน/เจาะจงที่จะใช้บริการของธุรกิจเดิมต่อไป โดยต่อต้านที่จะเปลี่ยนไปใช้บริการอื่นแทน (Pritchard et al., 1999) ซึ่งในงานวิจัยเรื่องนี้ ประกอบด้วย (1) ความยากที่จะเปลี่ยนแปลงความเชื่อถือของลูกค้าที่มีต่อโรงแรม/ที่พักแห่งนี้ที่เกาะเสม็ด (2) ลูกค้าต้องคิดทบทวนอย่างมากในการที่จะเปลี่ยนแปลงความชอบเกี่ยวกับโรงแรม/ที่พักแห่งนี้ที่เกาะเสม็ด (3) ความชอบของลูกค้าต่อโรงแรม/ที่พักแห่งนี้ที่เกาะเสม็ด จะไม่เปลี่ยนแปลง (4) การไม่เปลี่ยนแปลงความชอบของลูกค้าที่มีต่อโรงแรม/ที่พักแห่งนี้ที่เกาะเสม็ด แม้ว่าเพื่อนสนิทจะแนะนำการท่องเที่ยวแหล่งอื่นก็ตาม (Zillifro, 2004)

4. การใช้บริการซ้ำ (Repeat Purchase) เป็นความตั้งใจท่องเที่ยวในอนาคต (Intention to travel in the future) ซึ่งเป็นความน่าจะเป็นของลูกค้าที่จะมาใช้บริการต่อไป หรืออาจจะใช้มากขึ้น หรือลดการให้การสนับสนุนธุรกิจ (Garbarino & Johnson, 1999) โดยเป็นแนวโน้มที่มีศักยภาพที่จะคงเป็นลูกค้าหรือเลิกเป็นลูกค้าของธุรกิจนั้น (Zeithaml, Berry & Parasuraman, 1996) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในอนาคตนั้น คือ ความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวเกาะเสม็ด

ธุรกิจการท่องเที่ยวทั้งหลายต้องพยายามใช้กลยุทธ์ต่างๆ เพื่อส่งผลต่อความตั้งใจใช้บริการซ้ำในอนาคต ในงานวิจัยจะวัดความตั้งใจในอนาคต ซึ่งประกอบด้วย (1) การยืนยันที่จะมาพักที่โรงแรม/ที่พักแห่งนี้ที่เกาะเสม็ดอีก (2) การวางแผนที่จะมาพักที่โรงแรม/ที่พักแห่งนี้ที่เกาะ

เสมิตอีกในอนาคต (3) ความต้องการที่จะพำนักโรงแรม/ที่พักแห่งนี้แห่งนี้ (4) การจะมาพำนักโรงแรม/ที่พักแห่งนี้ที่เกาะเสมิตนี้ในโอกาสต่อไป (Zillifro, 2004) จึงสามารถกำหนดสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1: นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะส่วนบุคคลต่างกัน มีความตั้งใจใช้บริการและพฤติกรรมการใช้บริการโรงแรม/ที่พักสีเขียว ในเกาะเสมิต จังหวัดระยอง แตกต่างกัน

ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ (Maslow's theory of motivation)

แรงจูงใจ (Motivation) เป็นอิทธิพลหรือสภาพภายในที่ผลักดันให้เกิดพฤติกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคล (Kerin, Hartley & Rudelius. 2004, p. 105) แรงจูงใจเกิดภายในบุคคลซึ่งกระตุ้นความต้องการของผู้บริโภคและส่งผลต่อพฤติกรรม

ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ (Maslow's theory of motivation) นักจิตวิทยาได้เสนอทฤษฎีแรงจูงใจซึ่งเป็นทฤษฎีที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย ได้แก่ ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ มาสโลว์ได้จัดประเภทความต้องการออกเป็น 5 ระดับ จากต่ำไปสูง ดังนี้ (Hoyer & MacInnis, 2010 , P. 51)

1. ความต้องการทางร่างกาย (Physiological needs) เป็นความต้องการพื้นฐานที่เป็นปัจจัย 4 เพื่อความอยู่รอด เช่น อาหาร น้ำ อากาศ ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค เป็นต้น ในงานวิจัยเรื่องนี้จะเกี่ยวข้องกับอาหาร ที่พัก ที่อาศัย ความต้องการนี้เป็นแรงจูงใจที่ส่งผลต่อพฤติกรรม (Schiffman & Kanuk. 2010, p. 107)

2. ความต้องการความปลอดภัยและมั่นคง (Safety needs) เป็นความต้องการในระดับที่สูงกว่าความต้องการเพื่อความอยู่รอด เช่น ความต้องการความมั่นคงในการทำงาน ซึ่งความต้องการความปลอดภัยนี้เป็นแรงจูงใจที่ส่งผลต่อพฤติกรรม (Schiffman & Kanuk, 2010, p. 107)

3. ความต้องการด้านสังคม (Social needs) หรือความต้องการความรักและการยอมรับเป็นส่วนหนึ่งของสังคม (Love and belongingness needs) ซึ่งความต้องการด้านสังคมนี้เป็นแรงจูงใจที่ส่งผลต่อพฤติกรรม (Schiffman & Kanuk, 2010, p. 107)

4. ความต้องการการยกย่อง (Esteem needs) เป็นความต้องการการยกย่องส่วนตัว การได้รับความนับถือและมีสถานะทางสังคมซึ่งความต้องการนี้เป็นแรงจูงใจที่ส่งผลต่อพฤติกรรม (Schiffman & Kanuk, 2010, p. 107)

5. ความต้องการเป็นตัวของตัวเอง (Self actualization needs) เป็นความต้องการส่วนตัวของแต่ละบุคคล ซึ่งถ้าบุคคลใดสามารถบรรลุความต้องการในขั้นนี้ จะได้รับการยกย่องเป็นบุคคลพิเศษซึ่งความต้องการนี้เป็นแรงจูงใจที่ส่งผลต่อพฤติกรรม (Schiffman & Kanuk, 2010, p. 107)

10. การแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการตัดสินใจโดยใช้หลักเหตุผล

การแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการตัดสินใจโดยใช้หลักเหตุผล (The rational decision making process) เป็นการนำทฤษฎีการตัดสินใจมาใช้ในการแก้ปัญหามลภาวะในเกาะเสม็ด ซึ่งประกอบด้วย 6 ขั้นตอนดังนี้ (1) การกำหนดปัญหา (Identify the problem) (2) การค้นหาทางเลือก (Generate alternatives) (3) การประเมินทางเลือก (Evaluate alternatives) (4) การทำการตัดสินใจ (Make the decision) (5) การปฏิบัติตามการตัดสินใจ (Implement the decision) (6) การประเมินผลลัพธ์และการจัดหาการป้อนกลับ (Evaluate the results and provide feedback) (Bovee et al., 1993, p. 180) ซึ่งหลักทั้ง 6 ข้อนี้ นำมาใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ จากกลุ่มต่างๆ ที่มีส่วนได้ส่วนเสียดังนี้ ชุมชน ผู้ประกอบการโรงแรม/ที่พัก/รีสอร์ท พนักงานโรงแรม/ที่พัก/รีสอร์ท ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ด้านสิ่งแวดล้อม นักท่องเที่ยว ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหามลภาวะที่เกิดขึ้นในเกาะเสม็ดได้แก่ ปัญหาที่เกิดกับแนวปะการัง ปัญหาการขาดการประสานงาน มลภาวะของน้ำและชายหาด ปัญหาขยะมูลฝอย ปัญหาพื้นที่สีเขียว และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่ร่วมกัน เพื่อวิเคราะห์ปัญหา หาสาเหตุของปัญหา ประมวลผลทางเลือก และหาแนวทางร่วมกันเพื่อกำหนดประเด็นต่างๆ ดังนี้ (1) นโยบายและมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมและผลกระทบต่อระบบนิเวศ (2) คุณภาพน้ำ ประสิทธิภาพการใช้พลังงานและน้ำ (3) การจัดการของเสีย/ขยะมูลฝอย การเก็บรักษา ใช้ และจัดการเชื้อเพลิง แก๊ส และสารพิษ (4) คุณภาพอากาศภายในอาคาร มลพิษทางอากาศและมลพิษทางเสียง (5) การมีส่วนร่วมกับชุมชนและองค์กรท้องถิ่น

การแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการตัดสินใจโดยใช้หลักเหตุผล (The rational decision making process) เป็นการนำทฤษฎีการตัดสินใจมาใช้ในการแก้ปัญหามลภาวะในเกาะเสม็ด ซึ่งประกอบด้วย 6 ขั้นตอนดังนี้ (1) การกำหนดปัญหา (Identify the problem) (2) การค้นหาทางเลือก (Generate alternatives) (3) การประเมินทางเลือก (Evaluate alternatives) (4) การทำการตัดสินใจ (Make the decision) (5) การปฏิบัติตามการตัดสินใจ (Implement the decision) (6) การประเมินผลลัพธ์และการจัดหาการป้อนกลับ (Evaluate the results and provide feedback) (Bovee et al. 1993. p. 180) ซึ่งหลักทั้ง 6 ข้อนี้ นำมาใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ จากกลุ่มต่างๆ ที่มี

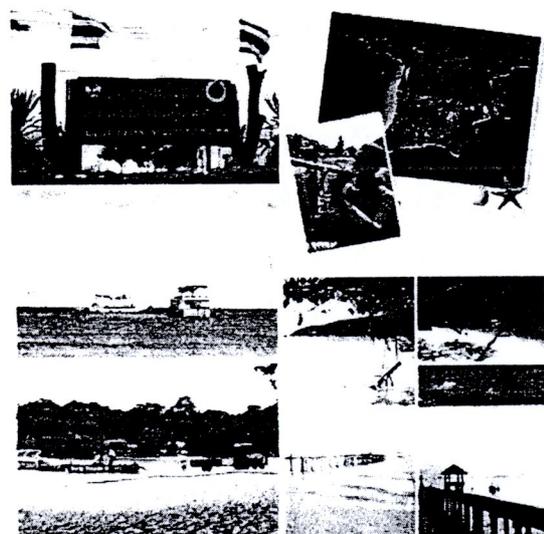
ส่วนได้ส่วนเสียดังนี้ ชุมชน ผู้ประกอบการโรงแรม/ที่พัก/รีสอร์ท พนักงานโรงแรม/ที่พัก/รีสอร์ท ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ด้านสิ่งแวดล้อม นักท่องเที่ยว ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหามลภาวะที่เกิดขึ้นในเกาะเสม็ดได้แก่ ปัญหาที่เกิดกับแนวปะการัง ปัญหาการขาดการประสานงาน มลภาวะของน้ำและชายหาด ปัญหาขยะมูลฝอย ปัญหาพื้นที่สีเขียว และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่ร่วมกัน เพื่อวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุของปัญหา ประมวลผลทางเลือก และหาแนวทางร่วมกันเพื่อกำหนดประเด็นต่างๆ ดังนี้ (1) นโยบายและมาตรการด้านสิ่งแวดล้อม และผลกระทบต่อระบบนิเวศ (2) คุณภาพน้ำ ประสิทธิภาพการใช้พลังงานและน้ำ (3) การจัดการของเสีย/ขยะมูลฝอย การเก็บรักษา ใช้ และจัดการเชื้อเพลิง แก๊ส และสารพิษ (4) คุณภาพอากาศภายในอาคาร มลพิษทางอากาศและมลพิษทางเสียง (5) การมีส่วนร่วมกับชุมชนและองค์กรท้องถิ่น

11. การท่องเที่ยวในเกาะเสม็ด

จังหวัดที่มีนักท่องเที่ยวสนใจท่องเที่ยวมากจังหวัดหนึ่งในภาคกลางคือ จังหวัดระยองซึ่งจะเห็นได้ว่ามีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ในปี 2550 จำนวน 452,118 คน ส่วนในปี 2551 มีจำนวน 715,820 (ข้อมูลเบื้องต้น (Primary data) ซึ่งเป็นจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าพักในโรงแรมเกสต์เฮาส์ รีสอร์ท บังกาโลเท่านั้น) ซึ่งจะเห็นว่าเป็นตัวเลขที่สูงมาก เพราะจังหวัดระยองมีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม คือ เกาะเสม็ด ซึ่งสามารถสร้างความประทับใจให้นักท่องเที่ยวได้อย่างมาก

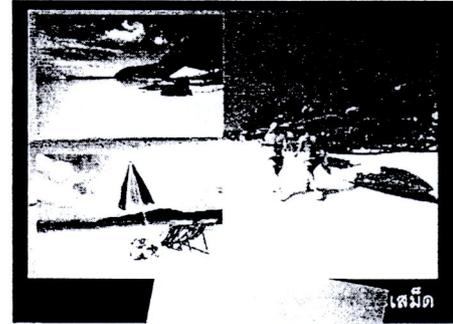
อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า-หมู่เกาะเสม็ด ตั้งอยู่ที่อำเภอแกลง และอำเภอเมือง จังหวัดระยอง เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในความดูแลของกองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้เกาะเสม็ดเป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุด คือมีพื้นที่ประมาณ 6,000 ไร่ อยู่ห่างจากชายฝั่งบ้านเพประมาณ 6 กิโลเมตร มีชายฝั่งทะเลเป็นแนวยาว หาดทรายขาวสะอาด น้ำใสสะอาด มีปะการังอยู่รอบเกาะเหมาะแก่การแคมป์ปิ้งเล่นน้ำ และดำน้ำดูปะการัง มีหาดทรายแก้ว เป็นหาดทรายที่ยาวที่สุด คือ ยาวเกือบ 2 กิโลเมตร เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นับได้ว่าเป็นธรรมชาติที่บริสุทธิ์อยู่มาก ซึ่งน่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวชั้นดี

เกาะเสม็ด หรือเกาะแก้วพิสดาร เป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุดของอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า-หมู่เกาะเสม็ด มีพื้นที่ประมาณ 6,000 ไร่ อยู่ห่างจาก

ชายฝั่งบ้านเพ ประมาณ 6 กิโลเมตร เป็นเกาะที่มีความสำคัญทางวรรณคดีที่ยังคงสภาพธรรมชาติงดงามอีกมากมายหลายจุด มีหาดทรายที่ขาวสะอาดและละเอียดน้ำใสสะอาดมีปะการังอยู่รอบเกาะ เหมาะแก่การแคมป์ปิ้ง เล่นน้ำและดำดูปะการัง จุดเด่นของเกาะเสม็ดอยู่ที่บริเวณอ่าวหลายแห่ง และเป็นที่ตั้งของหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติที่ 2 (เกาะเสม็ด) อีกด้วย

หาดทรายแก้ว เป็นหาดทรายที่กว้างใหญ่ที่สุดของเกาะ ความยาวเกือบ 2 กิโลเมตร อยู่ทางด้านทิศ ตะวันออกของเกาะและเป็นชายหาดยอดนิยมที่สุดของนักท่องเที่ยวที่มาถึงเกาะเสม็ด เป็นหาดทรายที่ขาวที่สุด เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่ขอความหลากหลาย หาดทรายแก้วเป็นอีกหนึ่งหาดที่ไม่เคยหลับ เรียกว่าตอนเช้าเล่นน้ำทะเล กลางวันอาบแดด ตอนเย็นชมพระอาทิตย์ตก พอดำหนดน้อยก็ดื่มกินอาหาร มีกิจกรรมให้ทำทุกวัน และที่หาดแห่งนี้ยังเป็นแหล่งรวมของเครื่องเล่นกีฬาทางน้ำทุกประเภทที่มีบนเกาะทั้งเจ็ทสกี บานาน่าโบต เรือใบ ฯลฯ

อ่าววงเดือน เป็นอ่าวที่มีความงามตามสภาพธรรมชาติสวยงามมาก มีขนาดย่อมๆ รูปโค้งเหมือนวงรี อ่าวที่คั่นหูนักท่องเที่ยวอีกอ่าวหนึ่งเพราะเรือโดยสารประจำทางที่มาจากท่าศาลาจะมาส่งนักท่องเที่ยวที่อ่าวนี้เป็นประจำ ถ้าจะบอกว่า เป็นป้ายสุดท้ายของเรือโดยสารก็ไม่ผิดนัก อ่าววงเดือนคึกคักพอๆ กับหาดทรายขาว แต่ที่อ่าววงเดือนสามารถเลือกได้หลายบรรยากาศถ้าต้องการความสงบเงียบก็ต้องทางด้านหัวอ่าว ส่วนคนที่รักความคึกคักต้องเลือกกลางอ่าว ถ้าชอบนั่งกินบรรยากาศก็เลือกตามความต้องการอย่างที่บอก

หาดคลองพร้าว เป็นหาดเดียวที่อยู่ทางทิศตะวันตกของเกาะ ลักษณะเป็นหาดกว้างครึ่งวงกลมมองเห็นฝั่งได้ ชมพระอาทิตย์ตกได้สวยงามที่สุด และบรรยากาศสงบ ที่พักไม่มากจึงมีความเป็นส่วนตัว เล่นน้ำได้ดี ชายหาดที่กว้างยังเหมาะกับกีฬาขี่ม้า

อ่าวช่อ/อ่าวทานตะวัน ที่รวมสองอ่าวนี้เป็นอ่าวเดียวกันเพราะว่าอ่าวนี้ เดิมชื่อว่าอ่าวช่อ แต่ต่อมามีเรียกกันหลายชื่อทำให้เกิดความสับสนกับนักท่องเที่ยวพอสมควร ถ้าดูจริงๆ แล้วอ่าวช่อ

และอ่าวทานตะวัน ก็มีโค้งอ่าวที่ติดต่อกัน แต่เรียกชื่อกันตามรีสอร์ทที่ตั้งอยู่ในแต่ละตำแหน่งเท่านั้น อ่าวช่อเป็นอ่าวที่เงียบสงบ เหมาะแก่การพักผ่อน ผู้คนไม่พลุกพล่าน หาด

ทรายขาว และสวยงาม

อ่าวทับทิม เป็นอ่าวเล็กๆ ที่มีพื้นที่ติดกันหรือจะเรียกว่าเป็นพื้นที่เดียวกับอ่าวพุทราก็ได้ รวมๆ แล้ว ก็เป็นอ่าวเล็กๆ ที่เงียบสงบน่าพักผ่อน สำหรับหาดทรายและสถานที่เล่นน้ำทะเลแล้ว ที่อ่าวทับทิม

เรียกว่าสะอาดพอสมควร ที่อ่าวทับทิม เป็นอีกอ่าวหนึ่งที่น่าพักผ่อนในวันหยุด

อ่าวแสงเทียน เป็นอ่าวที่เงียบสงบผู้คนไม่ค่อยพลุกพล่าน นักท่องเที่ยวที่มาพักอ่าวนี้

โดยมากเน้นความสงบเป็นส่วนใหญ่ หาดทรายของอ่าวแสงเทียน ถ้าจะว่าไปแล้วสะอาดกว่าด้านหัวเกาะเสียด้วยซ้ำไป ก็เป็นเพราะนักท่องเที่ยวที่มาพักที่หาดนี้น้อยกว่า ทำให้ธรรมชาติบริเวณนี้ยังคงรักษาความสวยงามตามธรรมชาติได้ ถ้าเป็นนักท่องเที่ยวประเภทกินลมชมวิวนอนนับดาวอ่าวแสงเทียนเป็นอีกอ่าวหนึ่งที่ไม่ควรพลาดที่

จะมาพักผ่อน

อ่าวหวาย เป็นอ่าวเล็กๆ ที่อยู่ติดกันไปตามฝั่งเกาะด้านตะวันออก เป็นจุดที่น่าดูน่าดูปะการังมากที่สุดแห่งหนึ่ง เพราะมีแนวปะการังอยู่ใกล้ชายฝั่ง ทุกอ่าวจะมีแนวหาดทรายสวยๆ อยู่โดยตลอด โดยเฉพาะอ่าวกิวจะสวยที่สุด ลักษณะเด่นของอ่าวกิวคือ เป็นคอดเกาะและบริเวณคอดเกาะจะมีหุบราบสามารถเดินข้ามเกาะไปอีกฝั่งได้สะดวก ช่วงนี้กว้างประมาณ 500 เมตร สามารถสัมผัสทะเลได้ ทั้งฝั่งตะวันตกและฝั่งตะวันออกของเกาะเสม็ด และต้องยอมรับ

อย่างหนึ่งว่ายิ่งไกลจากหัวเกาะ และนักท่องเที่ยวน้อยลงเท่าไร ธรรมชาติก็ยังคงความสวยงามแบบเดิมไว้มากเท่านั้น อ่าวหวายก็เป็นอีกอ่าวหนึ่งที่ยังคงความสวยงามแบบเดิมไว้ ซึ่งเหมาะกับนักท่องเที่ยวที่รักความสงบและเป็นส่วนตัว และที่อ่าวหวายนี้มีรีสอร์ทและร้านอาหารเพียงแห่งเดียวค่อนข้างจะเป็นส่วนตัว และสงบพอสมควรเป็นอีกอ่าวหนึ่ง

อ่าวกิวหนานอก เป็นอ่าวที่เหมาะสมสำหรับผู้ต้องการสัมผัสธรรมชาติอย่างแท้จริง ที่นี้หาดทรายขาวเนียนน่าอัศจรรย์ จากจุดนี้สามารถมองเห็นเกาะหินขาวได้อย่างชัดเจนที่ อ่าวกิวหนานอกนี้เป็นจุดที่สามารถชมพระอาทิตย์ขึ้นและตกได้ โดยใช้เวลาเดินไม่นาน ระยะเวลาประมาณ 100 เมตร ก็จะถึงอ่าวกิวหน้าใน ซึ่งเป็นจุดชมวิวที่หลายคนมองข้ามไป เนื่องจากด้านอ่าวกิวหน้าในเป็นแนวโขดหิน สถานที่ท่องเที่ยวจึงมีไม่มาก แต่เหมาะจะเป็นจุดชมวิว ตีมนกบินบรรยาศของเสม็ดที่ดีอีกแห่งหนึ่ง

อ่าวกิวหน้าใน อ่าวนี้อยู่ตรงข้ามกับอ่าวกิวหนานอก มีความเงียบสงบและสามารถที่จะชมพระอาทิตย์ตกได้ที่อ่าวนี้และยังสามารถเล่นน้ำชมประการังได้ด้วย

อ่าวกะรัง อ่าวที่สงบเงียบและไม่มีผู้คนพลุกพล่านอย่างแท้จริง อ่าวนี้มีหาดทรายเล็กๆ พอที่จะลงเล่นน้ำ และชมประการังได้ จุดชมวิวบริเวณแหลมกุดก็เป็นอีกจุดหนึ่งที่ไม่ควรพลาด ถ้ามาท่องเที่ยวที่เกาะเสม็ดโดยเจาะจงมาพักที่อ่าวกะรัง (ปะการัง แคมป์ปิ้ง) ในช่วงเดือน พ.ย. - ธ.ค. จะได้พบกับนักตกปลามากที่นี้กันมาก เพราะว่าช่วงนั้นจะเป็นช่วงที่ปลาอินทรีมีมากบริเวณอ่าวกะรัง โดยเฉพาะหมายตกปลาที่คันทู นักตกปลากันทั่วไปคือ ร่องจันทร์ และสันฉลาม ซึ่งเป็นเกาะหินเล็กๆ ที่สามารถมองเห็นจากอ่าวกะรังได้

อ่าวน้อยหน้า บริเวณอ่าวน้อยหน้านั้นเหมาะสำหรับผู้ที่รักความเงียบสงบ และเป็นส่วนตัว ถึงอ่าวน้อยหน้าจะอยู่ใกล้หาดทรายแก้ว แต่ความพลุกพล่านเรียกว่าต่างกันเหมือนอยู่คนละเกาะ ใครที่ชอบความเงียบสงบ อ่านหนังสือ อาบแดดแดดเค้าน้ำทะเล บริเวณนี้มีหาดทรายที่สะอาดพอที่จะเล่นน้ำได้อย่างสบายใจ

อ่าวลูกโยน เป็นอีกอ่าวหนึ่งที่มีหาดทรายให้เล่นน้ำถึงไม่กว้างมากนัก ที่หาดทรายบริเวณอ่าวลูกโยนค่อนข้างจะสงบเงียบไม่พลุกพล่าน นักท่องเที่ยวบางกลุ่มจะชอบมาพักที่อ่าวลูกโยนกัน

อ่าวไผ่ มีชายหาดที่ติดกับหาดทรายแก้วมีเพียงโขดหินคั่นกลางไว้ เป็นชายหาดที่ไม่ใหญ่นัก นักท่องเที่ยวส่วนมากจะเดินจากหาดทรายแก้วไล้งไปจนถึงอ่าวไผ่ แล้วเดินย้อนกลับมาใช้เวลาไม่มากนัก ที่อ่าวไผ่บริเวณโขดหินมีวิวที่สวยงามเหมาะที่จะอาบแดด ถ่ายรูป ฯลฯ หาดทรายบริเวณอ่าวไผ่

ก็เป็นอีกแห่งหนึ่งที่จะเห็นนักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติมานอนอาบแดดกัน ช้อนแนะนำสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาเล่นน้ำที่อ่าวไผ่จะมีจุดน้ำวนอยู่ไม่ควรลงเล่นน้ำที่บริเวณนั้น (สังเกตได้จากธงสีแดงที่ปักอยู่)

อ่าววนวล อ่าวเล็กๆ ที่หลายคนมองข้าม แต่สำหรับนักท่องเที่ยวที่รักความสงบเงียบอย่างแท้จริงแล้ว อ่าววนวลเป็นอีกอ่าวหนึ่งที่มีนักท่องเที่ยวไม่มากนักที่ชอบมาพักผ่อนที่อ่าวนี้ แต่ถ้าใครมาพักผ่อนที่อ่าวนี้ก็บอกได้เลยว่าเป็นนักท่องเที่ยวที่มาकिनลมชมความเงียบโดยแท้ สิ่งอำนวยความสะดวกที่อ่าววนวลมีไม่มาก บังกาโลมีเพียงแห่งเดียวที่เปิดรองรับนักท่องเที่ยว

สถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียง

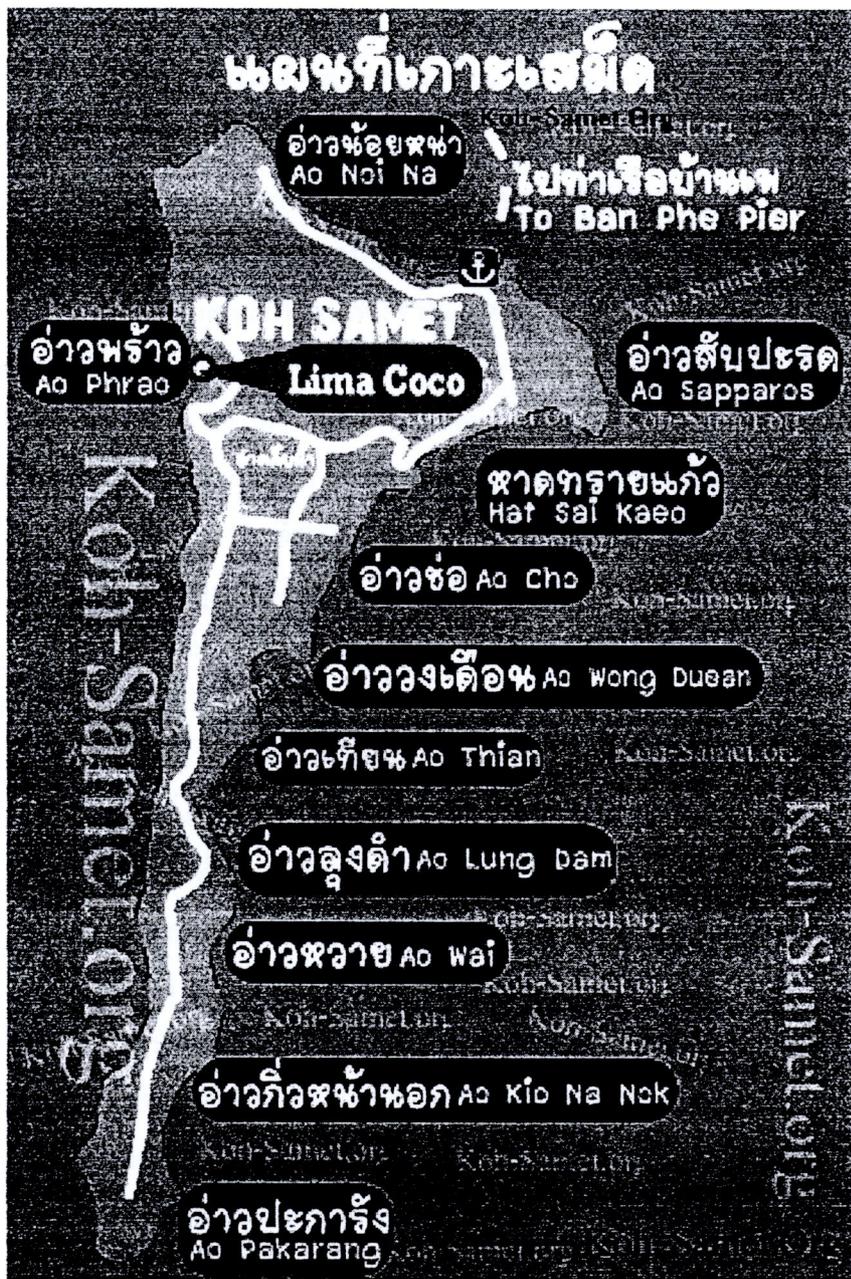
เกาะกุฎี เป็นเกาะที่อยู่ห่างชายฝั่งประมาณ 8 กิโลเมตร มีขนาดเล็ก เนื้อที่ประมาณ 300 ไร่ และมีเกาะบริวารอยู่อีก 2 เกาะคือ เกาะท้ายค้างคาว และเกาะถ้ำฤๅษี เกาะกุฎีอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงของเกาะเสม็ด และเป็นจุดที่ตั้งของหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติที่ 1 (เกาะกุฎี) จุดเด่นของเกาะกุฎีคือ หาดทรายและธรรมชาติที่สงบ จากผาหินมังกรทางทิศใต้ของเกาะสามารถมองเห็นทิวทัศน์ได้กว้างไกลสวยงามอย่างยิ่ง และโดยรอบของเกาะกุฎีจะมีแนวปะการังชายฝั่งโดยตลอดเหมาะแก่การดำน้ำดูปะการัง ตกปลาและแคมป์ปิ้ง นอกจากความงามบนเกาะกุฎีแล้วยังมีสิ่งที่น่าสนใจอีกชนิดหนึ่งคือ บนเกาะจะมีสัตว์จำพวกตัวเงินตัวทองและแย้อยู่ชุกชุมมาก และไม่มีพิษมีภัยหรืออันตรายต่อนักท่องเที่ยว

เกาะกรวย, เกาะขาม และเกาะปลายตีน เป็นเกาะที่มีสภาพธรรมชาติของเกาะแก่งกลางทะเลซึ่งยังบริสุทธิ์ อยู่ห่างเกาะกุฎีไปทางทิศเหนือ 600 เมตร สำหรับเกาะกรวยและเกาะขามจะอยู่ติดกันโดยมีแนวทรายและโขดหินเชื่อมต่อนั่นได้ชัด เฉพาะช่วงน้ำลงเต็มที่ เป็นเกาะที่มีพื้นที่น้อยประมาณ 20 ไร่ ส่วนเกาะปลายตีนอยู่ห่างจากเกาะขามและเกาะกรวยประมาณ 400 เมตรเหมาะสำหรับการแคมป์ปิ้ง สภาพใต้ท้องทะเลโดยรอบยังมีดงปะการังที่สวยงามอีกมากมาย บางแห่งก็ยังไม่ถูกทำลายด้วยระเบิดปลา

เกาะจันทร์ เป็นเกาะที่เล็กสุด มีเนื้อที่ประมาณ 10 ไร่ อยู่ห่างทิศใต้สุดของเกาะเสม็ดห่างจากหัวแหลมใหญ่ประมาณ 600 เมตร โดยสภาพส่วนใหญ่เป็นเกาะหิน ไม่มีส่วนที่เป็นดินมากนัก เกาะจันทร์อยู่บริเวณช่องน้ำลึกเหมาะสำหรับไปตกปลา แต่ไม่เหมาะกับการแคมป์ปิ้งกลางคืน (รอบเกาะมีปะการังที่สวยงาม)

เกาะทะลุ อยู่ห่างจากเกาะกุฎีไปทางตะวันออกเฉียงประมาณ 6 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 400 ไร่สภาพเกาะส่วนใหญ่ยังเป็นธรรมชาติที่ไม่ถูกบุกรุกทำลาย ลักษณะเด่นที่สุดของเกาะทะลุ

อยู่ตรงจุดที่มีความแปลกของธรรมชาติซึ่งเป็นที่มาของชื่อ บริเวณเกาะด้านทิศเหนือจะเป็นแหลมที่มีผาหินคล้ายกับสะพานธรรมชาติ ช่วงกลางจะเป็นช่องว่างน้ำทะเลลอดทะเล ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของเกาะทะเลอย่างแท้จริง สภาพของเกาะทะเลจะมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าหนาทึบ ด้านทิศตะวันออกกับทิศใต้มีหาดทรายขาวบริเวณกว้างอยู่ 2 จุด เหมาะสำหรับการตั้งแคมป์แรมคืน ส่วนของเกาะทิศตะวันตกจะมีสภาพเป็นผาหินที่สูงชันและแหลมคมตลอดทั้งแนวเกาะ ตามปกติจะมีนกนางนวลอาศัยอยู่นับร้อยตัว โดยเฉพาะในช่วงเดือนมิถุนายน – กรกฎาคม ทุกๆปี จะมีไข่นกนางนวลอยู่ขาวทั้งหน้าผา นอกจากนี้ที่เกาะทะเลยังเป็นแหล่งของเต่าทะเลบางชนิดขึ้นมาวางไข่ และเป็นที่อาศัยของค้างคาวแม่ไก่เป็นจำนวนมาก ได้ห้องน้ำทะเลโดยรอบเกาะทะเลโดยเฉพาะหน้าหาดทรายตะวันออกจะมีดงปะการังขนาดใหญ่ เนื้อที่ราวๆ 10 ไร่ นับเป็นแหล่งดำน้ำลึกชั้นเยี่ยมอีกแห่งหนึ่งของน่านน้ำฝั่งทะเลภาคตะวันออก

12. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิภูษิต มั่นทะจิตร (2548) รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาสถานภาพและปัญหาของแนวปะการังโดยรอบเกาะเสม็ดเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวและฟื้นฟูแนวปะการังบริเวณเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ชลบุรี

การศึกษาโครงสร้างและสภาพความอุดมสมบูรณ์ของแนวปะการัง รวมถึงลักษณะการแพร่กระจายของปะการัง องค์ประกอบสิ่งมีชีวิตหน้าดิน และปลาในแนวปะการัง ทั้งสิ้น 14 สถานี รอบเกาะเสม็ดและเกาะที่อยู่ใกล้เคียง

จากผลการสำรวจแนวปะการังรอบเกาะเสม็ดแสดงให้เห็นว่าแนวปะการังบริเวณเกาะเสม็ดมีลักษณะโครงสร้างและสภาพความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรแตกต่างกัน โดยศักยภาพการใช้ประโยชน์จัดเป็นกลุ่มตามสภาพโครงสร้างและความอุดมสมบูรณ์ได้ 5 กลุ่มดังนี้ (1) จุดดำน้ำตื้นสภาพดี ได้แก่ อ่าวลูกโยน อ่าวเทียม (อ่าวลุงดำ) อ่าวหวาย อ่าวกิวหน้าใน (2) จุดดำน้ำลึกสภาพดี ได้แก่ อ่าวกระวัง เกาะจันทร์ แหลมพระ แหลมเรือแตก อ่าวเตย (3) จุดดำน้ำตื้นสภาพควรฟื้นฟู ได้แก่ อ่าวพร้าว (4) จุดดำน้ำลึกสภาพควรฟื้นฟู ได้แก่ หินขาว แหลมใหญ่ (5) จุดดำน้ำที่ควรปิดเพื่อการฟื้นฟู ได้แก่ อ่าววงเดือน อ่าวกิวหน้านอก

สมิคร ณะเกิงสุข (2546) ได้ศึกษาเรื่องสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการการท่องเที่ยว : ศึกษากรณีเกาะเสม็ด ตำบลเพ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทางทะเล ตำบลเพ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง โดยมองปัจจัยสำคัญที่เป็นสาเหตุของปัญหาที่ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาวิจัย ได้แก่ ปัญหาสภาพสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติเสื่อมโทรมจากกิจกรรมการท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมของหน่วยงานในพื้นที่ทั้งภาครัฐ เอกชนผู้ประกอบการธุรกิจ ประชาชนในพื้นที่และนักท่องเที่ยว ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวการศึกษานี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะหาคำตอบว่า ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวมีอะไร มาจากสาเหตุอะไรบ้าง เพื่อจะได้สรุปข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขให้แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติ เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวต่อไป

ผลจากการศึกษาพบว่า หน่วยงานของรัฐองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ยังขาดการประสานและขาดประสบการณ์มีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่ร่วมกัน ซึ่งมีผลกระทบต่อกรอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่ การพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งด้านการบริการ สิ่งอำนวยความสะดวก ความปลอดภัย การสร้างความเข้าใจแก่ผู้ประกอบการธุรกิจที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวในการปฏิบัติตนขณะท่องเที่ยว จากปัญหาที่พบจากการศึกษา หน่วยงานที่รับผิดชอบควรกำหนดแผนที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวให้ชัดเจน ควรสร้างความร่วมมือกันระหว่างรัฐและเอกชน สร้างมาตรการ กฎ ระเบียบ เพื่อกำกับดูแลควบคุมปัญหาที่เกิดขึ้น สร้างกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีจิตสำนึกในการให้บริการ

ที่ดีมีมาตรฐานมีความรับผิดชอบต่อนักท่องเที่ยว เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนตลอดไป

อติธรรณ์ จันทรแสงทอง (2549) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย: กรณีศึกษาเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง

ในการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ดังนี้ (1) พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเกาะเสม็ด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ผู้ที่ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยว พาหนะที่ใช้ในการเดินทางมาท่องเที่ยว วัตถุประสงค์ในการมาท่องเที่ยว ช่วงเวลาในการเดินทางท่องเที่ยว (2) ปัจจัยพื้นฐานที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเกาะเสม็ด (3) ปัจจัยภายนอกที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเกาะเสม็ด

จากผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุในช่วง 21-30 ปี มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพเป็นลูกจ้าง/พนักงานเอกชน มีระดับรายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง 7,001-17,000 บาท เดินทางมาท่องเที่ยวกับครอบครัว เดินทางมาท่องเที่ยวโดยรถยนต์ส่วนตัว มีวัตถุประสงค์ในการมาท่องเที่ยวเพื่อมาพักผ่อน และมาท่องเที่ยวในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ได้แก่ จำนวนคนที่เดินทางมาด้วยกัน จำนวนวันที่มาท่องเที่ยวในเกาะเสม็ด ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการท่องเที่ยว จำนวนครั้งที่เดินทางมาท่องเที่ยวในรอบ 1 ปี และแนวโน้มในการเดินทางมาท่องเที่ยวอีกในอนาคต ความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยว พบว่ามีอาชีพ ผู้ที่ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยว พาหนะที่ใช้ในการเดินทางมาท่องเที่ยว วัตถุประสงค์ในการมาท่องเที่ยว และช่วงเวลาในการเดินทางท่องเที่ยว นั้น มีผลต่อความแตกต่างของพฤติกรรมมาท่องเที่ยวในบางด้าน เช่น อาชีพ มีความแตกต่างในด้านจำนวนวันที่มาท่องเที่ยวในเกาะเสม็ด และจำนวนครั้งที่เดินทางมาท่องเที่ยวในรอบ 1 ปี ส่วนเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ ไม่มี ความแตกต่างที่มีผลต่อพฤติกรรมมาท่องเที่ยว ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐาน ประกอบด้วย ปัจจัยแรงจูงใจและการรับสารกับพฤติกรรมมาท่องเที่ยว ทางทะเล บรรยากาศ และกิจกรรมมาท่องเที่ยว ได้แก่ ด้านจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในรอบ 1 ปี และปัจจัยโครงสร้างพื้นฐาน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมมาท่องเที่ยว

ปัญญา ชัมสือ (2547) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยต่อการบริการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า-หมู่เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยต่อการบริการท่องเที่ยว อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า-หมู่เกาะเสม็ด และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจระหว่างตัวแปรอิสระกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยต่อการบริการท่องเที่ยว

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยต่อการบริการท่องเที่ยว อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า-หมู่เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านกฎระเบียบและการปฏิบัติของนักท่องเที่ยว และด้านกิจกรรมและนันทนาการ อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการรักษาความปลอดภัย ด้านการสื่อความหมาย ป้าย สัญลักษณ์ ข้อความและการประชาสัมพันธ์ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการจัดการ ภูมิทัศน์และทัศนียภาพ อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยต่อการบริการท่องเที่ยว แบ่งได้ดังนี้

2.1 จำแนกตามเพศของนักท่องเที่ยวไทย ด้านกิจกรรมและนันทนาการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยวไทยในภาพรวมด้านการรักษาความปลอดภัย ด้านการสื่อความหมาย ป้าย สัญลักษณ์ ข้อความ และการประชาสัมพันธ์ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการจัดการภูมิทัศน์และทัศนียภาพแตกต่างกัน

2.3 จำแนกตามสถานภาพของนักท่องเที่ยวไทยในภาพรวมด้านกฎระเบียบและการปฏิบัติของนักท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมและนันทนาการ ด้านการสื่อความหมาย ป้าย สัญลักษณ์ ข้อความและการประชาสัมพันธ์ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการจัดการภูมิทัศน์และทัศนียภาพ แตกต่างกันอย่าง

2.4 จำแนกตามอายุ ระดับรายได้ ภูมิฐานะที่มา และจุดประสงค์การเดินทางมาของ นักท่องเที่ยวไทย ในภาพรวม ด้านกฎระเบียบและการปฏิบัติของนักท่องเที่ยว ด้านการรักษาความปลอดภัย ด้านกิจกรรมและนันทนาการ ด้านการสื่อความหมาย ป้าย สัญลักษณ์ ข้อความ และการประชาสัมพันธ์ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการจัดการภูมิทัศน์และทัศนียภาพ แตกต่างกัน

ฤทัยรัตน์ รุ่งสว่าง (2551) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง. ปรินิพนธ์

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (สาขาการจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 20-34 ปี มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว/ลูกจ้างเอกชนและมีชาติพันธุ์ยุโรป

2. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง เกี่ยวกับด้านลักษณะทั่วไปทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ด้านบริหารจัดการทั่วไป และด้านบุคลากร ทั้งโดยรวมและจำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ อาชีพและชาติพันธุ์ มีความคิดเห็น เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านบริหารจัดการทั่วไป มีความคิดเห็น เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

3. นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาท่องเที่ยว ที่มีเพศ อาชีพและชาติพันธุ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

เพ็ญลักษณ์ เกตุทัต (2546) ได้ศึกษาเรื่องทัศนคติและพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวในเกาะเสม็ด

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะทางประชากรศาสตร์ ทัศนคติและพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวในเกาะเสม็ด ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวในเกาะเสม็ด

ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยส่วนใหญ่อายุ 15-24 ปี รองลงมาคือ อายุ 25-34 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรีคิด รองลงมาคือ ต่ำกว่าอนุปริญญาประกอบอาชีพพนักงานบริษัท/รับจ้าง รองลงมาคือ นักเรียนนักศึกษา คิด ซึ่งนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ 24,000-37,999 บาท รองลงมาคือระดับรายได้ 10,000-23,999 บาท โดยส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด รองลงมาคือสมรส

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวในเกาะเสม็ดทุกด้าน โดยรวมไม่แตกต่างกัน อาชีพที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเกาะเสม็ดทุกด้านแตกต่างกัน

ส่วนอายุระดับการศึกษา รายได้ และสถานภาพสมรสที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเกาะเสม็ดด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวและความปลอดภัยแตกต่างกัน ส่วนด้านสิ่งอำนวยความสะดวกด้านโฆษณาประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการขายแตกต่างกัน

2.นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศอายุ อาชีพ รายได้ และสถานภาพสมรสที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวเกาะเสม็ด ในข้อจํานวนผู้ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายรวมในการเดินทางมาท่องเที่ยว และจํานวนครั้งในการเดินทางมาท่องเที่ยวแตกต่างกัน ส่วนระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวเกาะเสม็ดไม่แตกต่างกัน

3.ทัศนคติด้านความปลอดภัยและด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของนักท่องเที่ยวชาวไทย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวเกาะเสม็ด ส่วนทัศนคติด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว ด้านโฆษณาประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการขายของนักท่องเที่ยวชาวไทย ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวในเกาะเสม็ด

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบปัญหาของเกาะเสม็ดดังนี้ (1) ความอุดมสมบูรณ์ของแนวปะการัง (2) มลภาวะของน้ำและชายหาด (3) ปัญหาขยะมูลฝอย (4) ปัญหาพื้นที่สีเขียวถูกทำลาย และปัญหาสภาพสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติเสื่อมโทรมจากกิจกรรมการท่องเที่ยว

ส่วนที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ :

หลักความยั่งยืน

การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism)

มีแนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน 2 ประการ ซึ่งทั้งสองประการนี้จะแสดงถึงความสมดุลระหว่างการท่องเที่ยวแบบดั้งเดิมและความต้องการของนักท่องเที่ยวในอนาคต ประกอบด้วย ความจําเป็นด้านทรัพยากรของการท่องเที่ยว เช่น ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และอื่นๆ ซึ่งจะต้องรักษาเอาไว้เพื่อให้เกิดการสืบทอดสู่คนอื่นต่อๆ ไปในอนาคตซึ่งจะต้องมีประโยชน์ต่อสังคมปัจจุบันด้วย

จากแนวคิดของ Holden (2001) มีลักษณะการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน 2 ประการ คือ (1) การพัฒนาความยั่งยืนนั้นไม่ได้มีผลกระทบเชิงลบต่อสภาพแวดล้อมและมรดกทางวัฒนธรรม (2) การพัฒนาความยั่งยืนจะต้องเกิดความเชื่อมั่นว่า ระดับของผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจะมีอยู่ในการท่องเที่ยวท้องถิ่น

การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable tourism) มีบทบาทสําคัญในการพัฒนาชุมชน โดยเฉพาะในพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ ในทุกด้านทรัพยากรธรรมชาติ แต่ขาดทรัพยากรด้านการเงิน

หรือความสามารถที่จะใช้วิธีการสร้างความเจริญเติบโตอื่นๆ การใช้ความพยายามในการส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวใดๆก็ตาม สามารถมีผลกระทบทั้งเชิงบวก และเชิงลบ (1) ระบบนิเวศวิทยา (2) ระบบเศรษฐกิจ และ (3) ระบบสังคมวัฒนธรรม ดังนั้นเพื่อบรรลุความสมดุลระหว่าง 3 ประการนี้ ถือได้ว่าเป็นการทำให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนซึ่งเป็นความยากลำบากที่จะทำให้เป็นจริง ดังนั้น จำเป็นจะต้องมีทัศนะสถาบัน (Institutional perspective) เพื่อการบริหารเป็นสื่อกลางในการอำนวยความสะดวกให้เกิดความเจริญเติบโต

1. **ทัศนะด้านเศรษฐกิจ (Economic dimension)** เป็นการพิจารณาถึงความต้องการของมนุษย์ เช่น การจ้างงาน งานเป็นการแข่งขันและความคงที่ในขอบเขตเศรษฐกิจมหภาค (Macroeconomic scale) ระบบเศรษฐกิจที่ยั่งยืนด้านสภาพแวดล้อมนั้นจะต้องใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อที่จะสร้างสวัสดิภาพอย่างเข้มงวดในเรื่องขนาดและคุณภาพ ซึ่งไม่สามารถบังคับแหล่งของการใช้ในอนาคตได้

2. **ทัศนะนิเวศวิทยา (Ecological dimension)** มุ่งที่ความต้องการที่จะลดความกดดันต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ซึ่งสภาพแวดล้อมเกิดจากผลรวมของกระบวนการชีวภูมิประชากรศาสตร์

3. **ทัศนะด้านสังคม (Social dimension)** หมายถึง ทักษะของแต่ละบุคคล การอุทิศตนเสียสละและการมีวิญญานการให้บริการ ประสบการณ์ และผลกระทบต่อพฤติกรรม ปฏิกิริยาระหว่างกันในสังคม และบรรทัดฐานด้านสังคมที่เกี่ยวข้อง (Spangenberg, 2002)

4. **ทัศนะสถาบัน (Institutional dimension)** เป็นการสร้างความแข็งแกร่งของการมีส่วนร่วมของบุคคลในการบริหาร การยอมรับ และการตัดสินใจในขอบเขตที่กว้างขึ้น และการมีส่วนร่วมกับชุมชนจะเป็นการสร้างเสริมความแข็งแกร่ง

Spangenberg และ Valentine (1999) ได้อธิบายว่าทัศนะ 4 ประการนี้ สามารถเชื่อมโยงเข้าด้วยกันเป็นดัชนีชี้วัดสำหรับชุมชนท้องถิ่นเพื่อการติดตามและประเมินการพัฒนาความยั่งยืน

แผนการพัฒนาการให้บริการเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของโรงแรม / ที่พักสีเขียวในเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ประเทศไทย ประกอบด้วยองค์ประกอบที่จะต้องไปสัมภาษณ์กลุ่มต่างๆ ดังนี้ กลุ่มผู้ประกอบการ กลุ่มภาครัฐ กลุ่มชุมชน และกลุ่มนักท่องเที่ยว โดยใช้ประเด็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกสำหรับทุกกลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 : กลุ่มผู้ประกอบการโรงแรม/ที่พักสีเขียว

1. นโยบายและมาตรการของโรงแรม/ที่พักสีเขียวเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

1.1 โรงแรมมีวิธีการปฏิบัติ/นโยบายในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมหรือไม่ อย่างไร

1.2 โรงแรมมีการกำหนดและสื่อสารวัตถุประสงค์ของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้พนักงานทราบหรือไม่ อย่างไร

1.3 โรงแรมมีการมอบรางวัลแก่พนักงานที่ปฏิบัติกิจกรรมที่ช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมหรือไม่ อย่างไร

1.4 โรงแรมมีการสื่อสารกิจกรรมที่ช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกับแขกและสื่อมวลชนของโรงแรมหรือไม่ อย่างไร

1.5 โรงแรมมีการส่งเสริมให้แขกของโรงแรมร่วมในกิจกรรมที่ช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมหรือไม่ อย่างไร

2. การจัดการขยะและสิ่งปฏิกูล

2.1 โรงแรมมีการประเมินปริมาณขยะที่เกิดขึ้นภายในโรงแรมร่วมหรือไม่ อย่างไร

2.2 โรงแรมมีการแยกขยะของโรงแรมเพื่อนำไปรีไซเคิลหรือใช้ใหม่ร่วมเพื่อลดปริมาณขยะหรือไม่ อย่างไร

2.3 มีหน่วยงานของโรงแรมใดบ้างที่เข้าร่วมการจัดการขยะและสิ่งปฏิกูล อย่างไร

2.4 โรงแรมมีการส่งเสริมให้แขกของโรงแรมเข้าร่วมในกิจกรรมที่ช่วยลดปริมาณขยะหรือไม่ อย่างไร

2.5 โรงแรมมีการใช้ประโยชน์จากขยะที่สามารถย่อยสลายในธรรมชาติ (เศษอาหาร) หรือไม่ อย่างไร

2.6 โรงแรมมีนโยบายและมาตรการที่จะไม่ใช้ผลิตภัณฑ์ที่ไม่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมหรือไม่อย่างไร

3. การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

3.1 โรงแรมมีนโยบายและมาตรการในการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ อย่างไร

3.2 โรงแรมมีการลงทุนในเทคโนโลยีที่ช่วยทำให้การใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นหรือไม่ อย่างไร

3.3 โรงแรมมีการส่งเสริมให้แขกของโรงแรมเข้าร่วมในกิจกรรมที่ช่วยลดการใช้พลังงานหรือไม่ อย่างไร

3.4 โรงแรมมีการสื่อสารกับพนักงานของโรงแรมเพื่อกระตุ้นให้เข้าร่วมในกิจกรรมที่ช่วยลดการใช้พลังงานหรือไม่ อย่างไร

3.5 โรงแรมมีการออกแบบอาคารหรือห้องพักเพื่อช่วยลดการใช้พลังงานหรือไม่ อย่างไร

3.6 โรงแรมมีปลูกต้นไม้รอบๆอาคารหรือห้องพักเพื่อช่วยลดความร้อนและการใช้พลังงานหรือไม่ อย่างไร

3.7 โรงแรมมีการติดตั้งฉนวนกันความร้อนกับอาคารหรือห้องพักเพื่อช่วยลดความร้อนและการใช้พลังงานหรือไม่ อย่างไร

3.8 โรงแรมมีการติดตั้งอุปกรณ์เปิดปิดไฟอัตโนมัติภายในและภายนอกอาคารหรือห้องพักเพื่อช่วยลดการใช้พลังงานหรือไม่ อย่างไร

3.9 โรงแรมมีการตรวจตราและซ่อมบำรุงอุปกรณ์ไฟฟ้าเพื่อช่วยลดการใช้พลังงานหรือไม่ อย่างไร

4. การใช้ทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

4.1 โรงแรมมีการติดตั้งอุปกรณ์ภายในห้องน้ำของห้องพักเพื่อช่วยลดการใช้น้ำหรือไม่ อย่างไร

4.2 โรงแรมมีการสื่อสารกับแขกของโรงแรมถึงกิจกรรมในการช่วยลดการใช้น้ำหรือไม่ อย่างไร

4.3 โรงแรมมีการสื่อสารกับพนักงานของโรงแรมถึงกิจกรรมในการช่วยลดการใช้น้ำหรือไม่ อย่างไร

4.4 โรงแรมมีการมอบหมายพนักงานให้รับผิดชอบการลดการใช้น้ำหรือไม่ อย่างไร

4.5 โรงแรมมีการกำหนดโปรแกรมการซักผ้าเป็นรายสัปดาห์ หรือรายเดือนเพื่อช่วยลดการใช้น้ำและพลังงานหรือไม่ อย่างไร

4.6 โรงแรมมีการสื่อสารกับแขกของโรงแรมถึงการใช้ผ้าเช็ดตัวซ้ำเพื่อช่วยลดการใช้น้ำหรือไม่ อย่างไร

5. การจัดซื้อ

5.1 โรงแรมมีโปรแกรมในการจัดซื้อเฉพาะสินค้าในท้องถิ่นเพื่อช่วยลดค่าใช้จ่ายและพลังงานในการขนส่งหรือไม่ อย่างไร

5.2 โรงแรมมีนโยบายในการจัดซื้อเฉพาะอุปกรณ์หรือเครื่องไฟฟ้าที่ช่วยลดพลังงานไฟฟ้าหรือไม่ อย่างไร

5.3 โรงแรมมีการจัดซื้อสินค้าที่รีไซเคิลหรือสามารถรีไซเคิลได้เพื่อช่วยลดปริมาณขยะหรือไม่ อย่างไร

5.4 โรงแรมมีนโยบายในการเลือกซื้อเฉพาะสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หรือจากผู้ผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมหรือไม่ อย่างไร

5.5 โรงแรมมีนโยบายในการเลือกซื้อเฉพาะสินค้าที่สามารถย่อยสลายได้ในธรรมชาติเพื่อลดปริมาณขยะหรือไม่ อย่างไร

6. คุณภาพของอากาศภายในโรงแรม

6.1 โรงแรมมีการกำหนดสถานที่สำหรับการสูบบุหรี่พร้อมกับป้ายบอกที่ชัดเจนหรือไม่ อย่างไร

6.2 โรงแรมมีโปรแกรมในการดูแลและซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศเพื่อช่วยลดแหล่งที่มาของเชื้อโรคหรือไม่ อย่างไร

6.3 โรงแรมมีการใช้วิธีทางธรรมชาติในการกำจัดแมลงเพื่อช่วยลดการใช้ยาฆ่าแมลงภายในโรงแรมหรือไม่ อย่างไร

6.3 โรงแรมมีการใช้วิธีทางธรรมชาติในการกำจัดแมลงเพื่อช่วยลดการใช้ยาฆ่าแมลงภายในโรงแรมหรือไม่ อย่างไร

6.4 โรงแรมมีการดูแลการใช้สารทำความสะอาดภายในโรงแรมอย่างเข้มงวดหรือไม่ อย่างไร

6.4 โรงแรมมีการดูแลการใช้สารทำความสะอาดภายในโรงแรมอย่างเข้มงวดหรือไม่ อย่างไร

6.5 โรงแรมงดการใช้สินค้าที่มีสารประกอบของ CFC เพื่อช่วยลดการทำให้โลกร้อนหรือไม่ อย่างไร

6.6 โรงแรมมีการปลูกต้นไม้รอบอาคารโรงแรมเพื่อช่วยลดเสียงจากภายนอกที่อาจรบกวนแขกภายในโรงแรมหรือไม่ อย่างไร

6.7 โรงแรมมีการกฏระเบียบในการลดเสียงจากกิจกรรมต่างๆที่อาจรบกวนแขกภายในโรงแรมหรือไม่ อย่างไร

7. คุณภาพของน้ำภายในโรงแรม

7.1 โรงแรมมีมาตรการในการลดการปนเปื้อนของเชื้อโรคในของน้ำ และลดปริมาณของน้ำเสียหรือไม่ อย่างไร

7.2 โรงแรมมีการติดตั้งบ่อดักไขมันเพื่อดักจับไขมันจากน้ำเสียจากครัวและการซักล้างหรือไม่ อย่างไร

7.3 โรงแรมมีการติดตั้งบ่อดักตะกอนหรือสารติดเชื้อเพื่อลดการปนเปื้อนของเชื้อโรคในของน้ำและปริมาณของน้ำเสียหรือไม่ อย่างไร

8. ผลกระทบทางนิเวศวิทยา

8.1 โรงแรมมีโปรแกรมส่งเสริมพนักงานและลูกค้าให้ช่วยอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติหรือไม่ อย่างไร

8.2 โรงแรมมีการละเว้นหรือลดการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มาจากป่าหรือทะเลหรือไม่ อย่างไร

8.3 โรงแรมมีการห้ามการขายผลิตภัณฑ์ที่มาจากป่าหรือทะเลภายในโรงแรมหรือไม่ อย่างไร

8.4 โรงแรมมีโปรแกรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่เป็นแหล่งที่อยู่ของสัตว์กับชุมชนหรือไม่ อย่างไร

8.5 โรงแรมมีการห้ามขายของที่ระลึกที่กำลังสูญพันธุ์จากป่าหรือทะเลภายในโรงแรมหรือไม่ อย่างไร

9. การร่วมมือกับชุมชนและองค์กรท้องถิ่น

9.1 โรงแรมมีแผนความร่วมมือกับองค์กรท้องถิ่น หรือหน่วยงานการท่องเที่ยวเพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพของสิ่งแวดล้อมหรือไม่ อย่างไร

9.2 โรงแรมมีกิจกรรมที่ร่วมมือกับองค์กรท้องถิ่น หรือชุมชนเพื่อช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติหรือไม่ อย่างไร

9.3 โรงแรมมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เยาวชนและผู้นำชุมชนเข้าใจและตระหนักถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติหรือไม่ อย่างไร

9.4 โรงแรมมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมและวิถีชีวิตท้องถิ่นหรือไม่ อย่างไร

9.5 โรงแรมมีกิจกรรมในการดูแลสิ่งแวดล้อมเพื่อช่วยพัฒนาสภาพการอยู่อาศัยและคุณภาพชีวิตหรือไม่ อย่างไร

9.6 โรงแรมมีกิจกรรมที่ส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างชุมชน องค์กรท้องถิ่น และหน่วยงานการท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนาชุมชนหรือไม่ อย่างไร

กลุ่มที่ 2 : กลุ่มภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับเกาะเสม็ด

1. นโยบายและมาตรการของหน่วยงานของท่านเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

1.1 หน่วยงานของท่านมีนโยบายในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมหรือไม่ อย่างไร

1.2 หน่วยงานของท่านมีการกำหนดและสื่อสารวัตถุประสงค์ของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้กับชุมชนและผู้ประกอบการทราบหรือไม่ อย่างไร

1.3 หน่วยงานของท่านมีการมอบรางวัลแก่ชุมชนและผู้ประกอบการที่ปฏิบัติกิจกรรมที่ช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมหรือไม่ อย่างไร

1.4 หน่วยงานของท่านมีการสื่อสารกิจกรรมที่ช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้กับชุมชนและผู้ประกอบการหรือไม่ อย่างไร

1.5 หน่วยงานของท่านมีการส่งเสริมให้ชุมชนและผู้ประกอบการร่วมในกิจกรรมที่ช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมหรือไม่ อย่างไร

2. การจัดการขยะและสิ่งปฏิกูล

2.1 หน่วยงานของท่านมีการประเมินปริมาณขยะที่เกิดขึ้นภายในเกาะเสม็ดร่วมหรือไม่ อย่างไร

2.2 หน่วยงานของท่านมีการแยกขยะของหน่วยงานของท่านเพื่อนำไปรีไซเคิลหรือใช้ใหม่ร่วมเพื่อลดปริมาณขยะหรือไม่ อย่างไร

2.3 มีหน่วยงานของท่านใดบ้างที่เข้าร่วมการจัดการขยะและสิ่งปฏิกูล อย่างไร

2.4 หน่วยงานของท่านมีการส่งเสริมให้กับชุมชนและผู้ประกอบการเข้าร่วมในกิจกรรมที่ช่วยลดปริมาณขยะหรือไม่ อย่างไร

2.5 หน่วยงานของท่านมีการใช้ประโยชน์จากขยะที่สามารถย่อยสลายในธรรมชาติ (เศษอาหาร)หรือไม่ อย่างไร

2.6 หน่วยงานของท่านมีนโยบายและมาตรการที่ส่งเสริมให้ชุมชนและผู้ประกอบการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ไม่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมหรือไม่ อย่างไร

3. การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

3.1 หน่วยงานของท่านมีนโยบายและมาตรการส่งเสริมให้กับชุมชนและผู้ประกอบการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ อย่างไร

3.2 หน่วยงานของท่านมีการลงทุนในเทคโนโลยีที่ช่วยทำให้การใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นหรือไม่ อย่างไร

3.3 หน่วยงานของท่านมีการส่งเสริมให้กับชุมชนและผู้ประกอบการเข้าร่วมในกิจกรรมที่ช่วยลดการใช้พลังงานหรือไม่ อย่างไร

3.4 หน่วยงานของท่านมีการสื่อสารกับชุมชนและผู้ประกอบการเพื่อกระตุ้นให้เข้าร่วมในกิจกรรมที่ช่วยลดการใช้พลังงานหรือไม่ อย่างไร

3.5 หน่วยงานของท่านมีมาตรการส่งเสริมให้โรงแรมออกแบบอาคารเพื่อช่วยลดการใช้พลังงานหรือไม่ อย่างไร

3.6 หน่วยงานของท่านมีการส่งเสริมให้โรงแรมปลูกต้นไม้รอบๆ อาคารหรือห้องพักเพื่อช่วยลดความร้อนและการใช้พลังงานหรือไม่ อย่างไร

3.7 หน่วยงานของท่านมีการส่งเสริมให้โรงแรมติดตั้งฉนวนกันความร้อนกับอาคารหรือห้องพักเพื่อช่วยลดความร้อนและการใช้พลังงานหรือไม่ อย่างไร

3.8 หน่วยงานของท่านมีการส่งเสริมให้โรงแรมมีการติดตั้งอุปกรณ์เปิดปิดไฟอัตโนมัติภายในและภายนอกอาคารหรือห้องพักเพื่อช่วยลดการใช้พลังงานหรือไม่ อย่างไร

3.9 หน่วยงานของท่านมีการตรวจตราและซ่อมบำรุงอุปกรณ์ไฟฟ้าเพื่อช่วยลดการใช้พลังงานหรือไม่ อย่างไร

4. การใช้ทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

4.1 หน่วยงานของท่านมีการติดตั้งอุปกรณ์ประปาเพื่อช่วยลดการใช้น้ำหรือไม่ อย่างไร

4.2 หน่วยงานของท่านมีการสื่อสารกับชุมชนและผู้ประกอบการถึงกิจกรรมในการช่วยลดการใช้น้ำหรือไม่ อย่างไร

4.3 หน่วยงานของท่านมีการสื่อสารให้ชุมชนและผู้ประกอบการถึงกิจกรรมในการช่วยลดการใช้น้ำหรือไม่ อย่างไร

4.4 หน่วยงานของท่านมีการมอบหมายให้ชุมชนและผู้ประกอบการรับผิดชอบการลดการใช้น้ำหรือไม่ อย่างไร

4.5 หน่วยงานของท่านมีการกำหนดโปรแกรมการลดการใช้น้ำและพลังงานหรือไม่ อย่างไร

4.6 หน่วยงานของท่านมีการสื่อสารให้ชุมชนและผู้ประกอบการถึงวิธีการในการลดการใช้น้ำหรือไม่ อย่างไร

5. การจัดซื้อ

5.1 หน่วยงานของท่านมีการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการและชุมชนซื้อเฉพาะสินค้าในท้องถิ่นเพื่อช่วยลดค่าใช้จ่ายและพลังงานในการขนส่งหรือไม่ อย่างไร

5.2 หน่วยงานของท่านมีนโยบายในการจัดซื้อเฉพาะอุปกรณ์หรือเครื่องไฟฟ้าที่ช่วยลดพลังงานไฟฟ้าหรือไม่ อย่างไร

5.3 หน่วยงานของท่านมีการส่งเสริมให้ชุมชนและผู้ประกอบการจัดซื้อสินค้าที่รีไซเคิลหรือสามารถรีไซเคิลได้เพื่อช่วยลดปริมาณขยะหรือไม่ อย่างไร

5.4 หน่วยงานของท่านมีการส่งเสริมให้ชุมชนและผู้ประกอบการเลือกซื้อเฉพาะสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หรือจากผู้ผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมหรือไม่ อย่างไร

5.5 หน่วยงานของท่านมีการส่งเสริมให้ชุมชนและผู้ประกอบการเลือกซื้อเฉพาะสินค้าที่สามารถย่อยสลายได้ในธรรมชาติเพื่อลดปริมาณขยะหรือไม่ อย่างไร

6. คุณภาพของอากาศภายในเกาะเสม็ด

6.1 หน่วยงานของท่านมีการกำหนดสถานที่สำหรับการสูบบุหรี่พร้อมกับป้ายบอกที่ชัดเจนภายในเกาะเสม็ดหรือไม่ อย่างไร

6.2 หน่วยงานของท่านมีการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการดูแลและซ่อมบำรุงเครื่องปรับอากาศเพื่อช่วยลดแหล่งที่มาของเชื้อโรคหรือไม่ อย่างไร

6.3 หน่วยงานของท่านมีการส่งเสริมให้ชุมชนและผู้ประกอบการใช้วิธีทางธรรมชาติในการกำจัดแมลงเพื่อช่วยลดการใช้ยาฆ่าแมลงภายในโรงแรมและที่พักอาศัยหรือไม่ อย่างไร

6.4 หน่วยงานของท่านมีมาตรการในการดูแลการใช้สารทำความสะอาดภายในโรงแรมอย่างเข้มงวดหรือไม่ อย่างไร

6.5 หน่วยงานของท่านมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการงดการใช้สินค้าที่มีสารประกอบของ CFC เพื่อช่วยลดการทำให้โลกร้อนหรือไม่ อย่างไร

6.6 หน่วยงานของท่านมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการปลูกต้นไม้รอบอาคารของโรงแรมเพื่อช่วยลดเสียงจากภายนอกที่อาจรบกวนแขกหรือไม่ อย่างไร

7. คุณภาพของน้ำภายในเกาะเสม็ด

7.1 หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการในการลดการปนเปื้อนของเชื้อโรคในของน้ำ และลดปริมาณของน้ำเสียหรือไม่ อย่างไร

7.2 หน่วยงานภาครัฐมีการจัดระบบขนส่งน้ำที่เพียงพอหรือไม่ อีกทั้งระบบบริหารจัดการน้ำ/น้ำประปาบนเกาะเสม็ด

7.3 หน่วยงานภาครัฐมีการจัดระบบติดตั้งบ่อดักตะกอนหรือสารติดเชื้อเพื่อลดการปนเปื้อนของเชื้อโรคในของน้ำและปริมาณของน้ำเสียหรือไม่ อย่างไร

8. ผลกระทบทางนิเวศวิทยา

8.1 หน่วยงานมีโปรแกรมส่งเสริมพนักงานและลูกค้าให้ช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติหรือไม่ อย่างไร

8.2 หน่วยงานมีการละเว้นหรือลดการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มาจากป่าหรือทะเลหรือไม่ อย่างไร

8.3 หน่วยงานมีการห้ามการขายผลิตภัณฑ์ที่มาจากป่าหรือทะเลภายในโรงแรมหรือไม่ อย่างไร

8.4 หน่วยงานมีโปรแกรมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่เป็นแหล่งที่อยู่ของสัตว์กับชุมชนหรือไม่ อย่างไร

8.5 หน่วยงานมีการห้ามขายของที่ระลึกที่กำลังสูญพันธุ์จากป่าหรือทะเลภายในโรงแรมหรือไม่ อย่างไร

9. การร่วมมือกับชุมชนและผู้ประกอบการ

9.1 หน่วยงานของท่านมีแผนความร่วมมือกับชุมชนและผู้ประกอบการเพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพของสิ่งแวดล้อมหรือไม่ อย่างไร

9.2 หน่วยงานของท่านมีกิจกรรมที่ร่วมมือกับชุมชนและผู้ประกอบการเพื่อช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติหรือไม่ อย่างไร

9.3 หน่วยงานของท่านมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เยาวชน ผู้นำชุมชน และผู้ประกอบการเข้าใจและตระหนักถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติหรือไม่ อย่างไร

9.4 หน่วยงานของท่านมีส่วนร่วมกับชุมชนในการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมและวิถีชีวิตท้องถิ่นหรือไม่ อย่างไร

กลุ่มที่ 3 : กลุ่มชุมชนในเกาะเสม็ด

1. นโยบายและมาตรการของชุมชนเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

1.1 ชุมชนของท่านมีการปฏิบัติในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมหรือไม่ อย่างไร

1.2 ชุมชนของท่านมีการกำหนดและสื่อสารวัตถุประสงค์ของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้กับคนในชุมชนทราบร่วมกับผู้ประกอบการและภาครัฐหรือไม่ อย่างไร

1.3 ชุมชนของท่านมีการร่วมปฏิบัติกิจกรรมที่ช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมร่วมกับผู้ประกอบการและภาครัฐหรือไม่ อย่างไร

1.4 ชุมชนของท่านมีการสื่อสารกิจกรรมที่ช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้กับคนในชุมชนหรือไม่ อย่างไร

1.5 ชุมชนของท่านมีการส่งเสริมให้คนในชุมชนร่วมในกิจกรรมที่ช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมหรือไม่ อย่างไร

2. การจัดการขยะและสิ่งปฏิกูล

2.1 ชุมชนของท่านมีการประเมินปริมาณขยะที่เกิดขึ้นภายในชุมชนหรือไม่ อย่างไร

2.2 ชุมชนของท่านมีการแยกขยะของชุมชนของท่านเพื่อนำไปรีไซเคิลหรือใช้ใหม่
ร่วมเพื่อลดปริมาณขยะหรือไม่ อย่างไร

2.3 ชุมชนของท่านเข้าร่วมการจัดการขยะและสิ่งปฏิกูล อย่างไร

2.4 ชุมชนของท่านมีการส่งเสริมให้คนในชุมชนเข้าร่วมในกิจกรรมที่ช่วยลดปริมาณ
ขยะหรือไม่ อย่างไร

2.5 ชุมชนของท่านมีการใช้ประโยชน์จากขยะที่สามารถย่อยสลายในธรรมชาติ
(เศษอาหาร) หรือไม่ อย่างไร

2.6 ชุมชนของท่านมีนโยบายและมาตรการที่ส่งเสริมให้คนในชุมชนใช้ผลิตภัณฑ์ที่
ไม่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมหรือไม่ อย่างไร

3. การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

3.1 ชุมชนของท่านมีนโยบายและมาตรการส่งเสริมให้คนในชุมชนใช้พลังงานไฟฟ้า
อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ อย่างไร

3.2 ชุมชนของท่านมีการลงทุนในเทคโนโลยีร่วมกับภาครัฐที่ช่วยทำให้การใช้
พลังงานไฟฟ้าอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นหรือไม่ อย่างไร

3.3 ชุมชนของท่านมีการส่งเสริมให้คนในชุมชนเข้าร่วมในกิจกรรมร่วมกับภาครัฐ
และผู้ประกอบการในการช่วยลดการใช้พลังงานหรือไม่ อย่างไร

3.4 ชุมชนของท่านมีการสื่อสารกับคนในชุมชนเพื่อกระตุ้นให้เข้าร่วมในกิจกรรมที่
ช่วยลดการใช้พลังงานหรือไม่ อย่างไร

3.5 ชุมชนของท่านมีมาตรการส่งเสริมให้คนในชุมชนออกแบบอาคารเพื่อช่วยลด
การใช้พลังงานหรือไม่ อย่างไร

3.6 ชุมชนของท่านมีการส่งเสริมให้โรงแรมปลูกต้นไม้รอบๆ ที่พักอาศัยเพื่อช่วยลด
ความร้อนและการใช้พลังงานหรือไม่ อย่างไร

3.7 ชุมชนของท่านมีการส่งเสริมให้ที่พักอาศัยติดตั้งฉนวนกันความร้อนเพื่อช่วย
ลดความร้อนและการใช้พลังงานหรือไม่ อย่างไร

3.8 ชุมชนของท่านมีการส่งเสริมให้ที่พักอาศัยมีการติดตั้งอุปกรณ์เปิดปิดไฟ
อัตโนมัติภายในและภายนอกที่พักอาศัยเพื่อช่วยลดการใช้พลังงานหรือไม่ อย่างไร

3.9 ชุมชนของท่านมีการตรวจตราและซ่อมบำรุงอุปกรณ์ไฟฟ้าเพื่อช่วยลดการใช้
พลังงานหรือไม่ อย่างไร

4. การใช้ทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

- 4.1 ชุมชนของท่านมีการติดตั้งอุปกรณ์ประปาเพื่อช่วยลดการใช้น้ำหรือไม่
อย่างไร
- 4.2 ชุมชนของท่านมีการสื่อสารกับคนในชุมชนถึงกิจกรรมในการช่วยลดการใช้น้ำ
หรือไม่ อย่างไร
- 4.3 ชุมชนของท่านมีการสื่อสารให้ชุมชนถึงกิจกรรมในการช่วยลดการใช้น้ำหรือไม่
อย่างไร
- 4.4 ชุมชนของท่านมีการมอบหมายให้คนในชุมชนรับผิดชอบการลดการใช้น้ำ
หรือไม่ อย่างไร
- 4.5 ชุมชนของท่านมีการกำหนดโปรแกรมการลดการใช้น้ำและพลังงานหรือไม่
อย่างไร
- 4.6 ชุมชนของท่านมีการสื่อสารให้คนในชุมชนทราบถึงวิธีการในการลดการใช้น้ำ
หรือไม่ อย่างไร

5. การจัดซื้อ

- 5.1 ชุมชนของท่านมีการส่งเสริมให้คนในชุมชนซื้อเฉพาะสินค้าในท้องถิ่นเพื่อช่วย
ลดค่าใช้จ่ายและพลังงานในการขนส่งหรือไม่ อย่างไร
- 5.2 ชุมชนของท่านมีการส่งเสริมให้คนในชุมชนซื้อเฉพาะอุปกรณ์หรือเครื่องไฟฟ้า
(หลอดประหยัดไฟ) ที่ช่วยลดพลังงานไฟฟ้าหรือไม่ อย่างไร
- 5.3 ชุมชนของท่านมีการส่งเสริมให้คนในชุมชนซื้อสินค้าที่รีไซเคิลหรือสามารถรี
ไซเคิลได้เพื่อช่วยลดปริมาณขยะหรือไม่ อย่างไร
- 5.4 ชุมชนของท่านมีการส่งเสริมให้คนในชุมชนเลือกซื้อเฉพาะสินค้าที่เป็นมิตรกับ
สิ่งแวดล้อม หรือจากผู้ผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมหรือไม่ อย่างไร
- 5.5 ชุมชนของท่านมีการส่งเสริมให้คนในชุมชนเลือกซื้อเฉพาะสินค้าที่สามารถ
ย่อยสลายได้ในธรรมชาติเพื่อลดปริมาณขยะหรือไม่ อย่างไร

6. คุณภาพของอากาศภายในเกาะเสม็ด

- 6.1 ชุมชนของท่านมีการส่งเสริมให้คนในชุมชนดูแลและซ่อมบำรุงเครื่อง
ปรับอากาศเพื่อช่วยลดแหล่งที่มาของเชื้อโรคหรือไม่ อย่างไร
- 6.2 ชุมชนของท่านมีการส่งเสริมให้ชุมชนใช้วิธีทางธรรมชาติในการกำจัดแมลง
เพื่อช่วยลดการใช้ยาฆ่าแมลงภายในที่พักอาศัยหรือไม่ อย่างไร

6.3 ชุมชนของท่านมีมาตรการในการดูแลการใช้สารทำความสะอาดภายในที่พักอาศัยอย่างเข้มงวดหรือไม่ อย่างไร

6.4 ชุมชนของท่านมีการประชาสัมพันธ์ให้คนในชุมชนงดการใช้สินค้าที่มีสารประกอบของ CFC เพื่อช่วยลดการทำให้โลกร้อนหรือไม่ อย่างไร

6.5 ชุมชนของท่านมีการประชาสัมพันธ์ให้คนในชุมชนปลูกต้นไม้รอบที่พักอาศัยเพื่อช่วยลดเสียงจากภายนอกที่อาจรบกวนแขกหรือไม่ อย่างไร

6.6 ชุมชนของท่านมีการออกกฎระเบียบเพื่อลดเสียงจากกิจกรรมต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในที่สาธารณะหรือไม่ อย่างไร

7. คุณภาพของน้ำภายในชุมชนของท่าน

7.1 ชุมชนของท่านมีมาตรการในการลดการปนเปื้อนของเชื้อโรคในของน้ำ และลดปริมาณของน้ำเสียหรือไม่ อย่างไร

7.2 ชุมชนของท่านมีการออกกฎระเบียบให้คนในชุมชนติดตั้งบ่อดักไขมันเพื่อดักจับไขมันจากน้ำเสียจากครัวและการซักล้างหรือไม่ อย่างไร

7.3 ชุมชนของท่านมีการออกกฎระเบียบให้คนในชุมชนติดตั้งบ่อดักตะกอนหรือสารติดเชื้อเพื่อลดการปนเปื้อนของเชื้อโรคในของน้ำและปริมาณของน้ำเสียหรือไม่ อย่างไร

8. ผลกระทบทางนิเวศวิทยา

8.1 ชุมชนของท่านมีโปรแกรมส่งเสริมให้คนในชุมชนช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติหรือไม่ อย่างไร

8.2 ชุมชนของท่านมีมาตรการบังคับให้คนในชุมชนละเว้นหรือลดการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มาจากป่าหรือทะเลหรือไม่ อย่างไร

8.3 ชุมชนของท่านมีกฎระเบียบไม่ให้คนในชุมชนขายผลิตภัณฑ์ที่มาจากป่าหรือทะเลภายในชุมชนของท่านหรือไม่ อย่างไร

8.4 ชุมชนของท่านมีมาตรการในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่เป็นแหล่งที่อยู่ของสัตว์กับชุมชนหรือไม่ อย่างไร

8.5 ชุมชนของท่านมีกฎระเบียบไม่ให้คนในชุมชนขายของที่ระลึกที่กำลังสูญพันธุ์จากป่าหรือทะเลหรือไม่ อย่างไร

9. การร่วมมือกับผู้ประกอบการและภาครัฐ

9.1 ชุมชนของท่านมีแผนความร่วมมือกับภาครัฐและผู้ประกอบการเพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพของสิ่งแวดล้อมหรือไม่ อย่างไร

9.2 ชุมชนของท่านมีกิจกรรมที่ร่วมมือกับภาครัฐและผู้ประกอบการเพื่อช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติหรือไม่ อย่างไร

9.3 ชุมชนของท่านมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เยาวชน ผู้นำชุมชน เข้าใจและตระหนักถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติหรือไม่ อย่างไร

9.4 ชุมชนของท่านมีส่วนร่วมเกี่ยวกับภาครัฐและผู้ประกอบการในการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมและวิถีชีวิตท้องถิ่นหรือไม่ อย่างไร

9.5 ชุมชนของท่านมีกิจกรรมร่วมกับภาครัฐและผู้ประกอบการในการดูแลสิ่งแวดล้อมเพื่อช่วยพัฒนาสภาพการอยู่อาศัยและคุณภาพชีวิตหรือไม่ อย่างไร

9.6 ชุมชนของท่านมีกิจกรรมที่ส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างกับภาครัฐและผู้ประกอบการเพื่อการพัฒนาชุมชนหรือไม่ อย่างไร